

הסתדרות העובדים הכללית החדשה

בית נבחרים ההסתדרות

ישיבת ועדת הרווחה של בי"ה

פ ר ו ט ו ק ו ל

ישיבת ועדת הרווחה של בי"ה

ישיבה מספר 2

תל-אביב, בית הוועד הפועל

יום שלישי, י"ט סיון תשע"ג – 28 במאי 2013

28.5.2013

ישיבת ועדת רווחה

נוכחים:

אביגדור יפת, יו"ר
נחום אסד, מזכיר בינ"ה
צבי גוטוטר
גדעון בן ישראל
רפי מלאכי
יהונתן דקל, חבר
רינה קרן, חברה
שמחה קאמרי
מרינט וקנין, חברה
מיכאל כוכבי
אפרים טוהבש, חבר
משה אמרגי
אלי אלבס, חבר
יחזקאל אנגלר, חבר
הנרי אלקסלסי, חבר
אשר סרגה, חבר
נימר מולא, חבר
אלי בן גרא
רחמים אשואל
עו"ד צבי שפר
יוסף אילוז, חבר
דרור יששכר
עמיאל אשתר

28.5.2013

ישיבת ועדת רווחה

סדר יום לישיבת ועדת הרווחה של בינ"העל סדר היום:

1. דברי ברכה – עו"ד רפי מלאכי, יו"ר אגף הרווחה
אביגדור יפת, יו"ר ועדת הרווחה
2. הרצאת אורח – מר צבי גוטוטר מ.מ. יו"ר ההסתדרות
3. שונות

28.5.2013

אביגדור יפת, יו"ר: אני מתכבד לפתוח את הישיבה. נמצא איתנו יו"ר הסתדרות הגמלאים, גדעון בן ישראל, הוא ממהר מאוד אנחנו ניתן לו את האפשרות לברך אותנו, בבקשה.

גדעון בן ישראל: אני אסביר גם למה אני ממהר.

אביגדור יפת, יו"ר: בבקשה.

גדעון בן ישראל: מחר יש הפגנה של הגמלאים נגד הגזירות של התקציב. ההפגנה, יש פה גם הזמנה, ההפגנה מתקיימת ליד בית הממשלה, רחוב בגין שמה, מול עזריאלי, ואנחנו הולכים בסיסמה שלא נותנים לגמלאים, לא נותנים לחיות ולא נותנים למות. יש אפילו עכשיו מס שמוטל על בתי הקברות, גם כן דבר, רעיון שמעולם לא היה,

נחום אסד: ארנונה.

גדעון בן ישראל: על זה אני מדבר. מתי זה בארץ היה דבר כזה ארנונה על בתי קברות? האנשים האלה חסרי כל חמלה. אבל אני רוצה לומר לכם, יש מספר נושאים שבתיאום עם יו"ר ההסתדרות אנחנו נושאים אותם בכוחות עצמנו כיוון שיש נושאים שההסתדרות חתומה על הסכמים.

גדעון בן ישראל:

אז בנושאים האלה גם אם זה יגיע לבימ"ש, ביה"ד, יש להסתדרות הגנה. אבל אם זה נושאים שלא מעוגנים בהסכמים אז יש בעיה. כלומר, אם זה יגיע לביה"ד יש בעיה ויכולים להוציא צו נגד. אז אנחנו עושים את הדברים האלה בכוחות עצמנו בגיבוי של ההסתדרות אבל בכוחות עצמנו.

ולכן מחר ההפגנה. אני רק אזכיר שלושה דברים שנוגעים ודאי לרבים מאלה מכם שנמצאים פה. הדבר האחד זה המס ערך מוסף שבארצות אירופה, 15 מדינות, יש להן מס ערך מוסף דיפרנציאלי. כלומר אנשים עשירים משלמים יותר, אנשים שאין להם משלמים פחות. לא אצלנו, אנשי האוצר לא אוהבים את זה כי זה דורש מהם עבודה. ממה לעזאזל, אז זה דבר אחד.

הדבר השני, היו לנו הנחות בארנונה, עכשיו בחוק ההסדרים רוצים לבטל אותן וזה לא פשוט. זה תראה, זה מאות אלפי אנשים שיפסידו סכומי עתק. והדבר השלישי זה כל מה שקשור בבריאות, מה שעשו לנו בעניין ההסכם הקולקטיבי הסיעודי, אז ישנו פרופסור שהוא אחראי לעניין, ובחוכמתו כי רבה הוא קודם ביטל כל מה שקיים ואחר כך הוא התחיל לחשוב מה הוא עושה.

ואני אומר שהפרופסור הזה נקרא עודד שריד ואם הוא ימשיך ככה לא יישאר מאתנו לא שריד ולא פליט ושום דבר מעודד לא יהיה שם. לכן אני באתי הנה, הואיל וזו ועדה פעילה מאוד, ועדת הרווחה, ואני גם בהזדמנות זו רוצה לומר מילת הערכה לאביגדור שמקפיד ושומר שזה יתכנס ומזמין ועושה מאמצים, זה חשוב מאוד.

28.5.2013

ישיבת ועדת רווחה

גדעון בן ישראל: ועדת רווחה זה חשוב מאוד. ואני מזמין את כולכם לבוא להפגנה. זה נעשה, כאמור, על יד משרדי הממשלה בסוף רחוב קפלן, קרית הממשלה, מול עזריאלי. ונשמח מאוד אם ועדת הרווחה של בית הנבחרים תבוא לתת לנו גב. זהו.

אביגדור יפת, יו"ר: תודה רבה. יישר כוח.

צבי גוטוטר: לפני שאני אתחיל במה שבגלל זה הזמין אותי אביגדור אני רוצה להגיד דבר אחד, יש לכאורה גמלאים ולא גמלאים, אז בוא נאמר ככה, שכל פעם שדופקים את הגמלאים צריך להבין שזה לא רק את הגמלאים, כי כל אחד מאלה שיושבים פה עתיד במוקדם או במאוחר להיות גמלאי. עכשיו, חלק מהדברים שאומרים שדופקים את הגמלאים בעצם אנחנו לא שמים לב ואת הגמלאים, וישנם דברים שבהם הגמלאים שנמצאים בגמלאות הם לא הכתובת, הכתובת זה דווקא אנחנו, שהיום לא גמלאים וגמלאים עתידיים.

ואז כשבאים ופוגעים בנקודה הזאת זה מתחיל להיות מי בדיוק זה שצריך להגיב- ההסתדרות של העוד לא גמלאים או האלה של הגמלאים וזה המקומות שבהם נותנים את המכות הכי גדולות, כי לדוגמה הנושא הזה של הביטוח הסיעודי הקולקטיבי שם הפגיעה המיידית אמורה להיות אצל אנשים בגיל 65-60, שזה, וכאלה שכאילו עוד לא הגיעו לשמה נמצאים רגע לפני.

28.5.2013

צבי גוטוטר: ומי שלא יודע על מה מדובר שם אז מדובר על ביטוחים שעושים במקומות עבודה, ביטוחים סיעודיים, מתוך הנחה שמשך עשרות שנים הם כל פעם מתחדשים מחדש ופתאום מישהו התעורר ואמר שרגע, אנשים מזדקנים ולחברות המבטחות לא יהיה כסף לטפל בכל הסיעודיים העתידיים ואכן כבר היום אנחנו יודעים להגיד שיש גרעון אקטוארי בעניין הזה של 300 מיליון שקל שאין מי שישלם אותו ולכן פה צריך לכווץ את העסק.

ואף אחד מהם לא שואל את השאלה מה עשו החברות המפתחות במשך עשרות שנים עם הכספים שהן קיבלו אז מאנשים צעירים שלא נהיו סיעודיים. אז זה אחת הדוגמאות בעניין הזה.

גדעון בן ישראל: אני מודה לך על התוספת. אני רק אומר לחברי מועדי העובדים שלא פעם מתעלמים מהגמלאים, אתה תהיה גמלאי רק במקרה הטוב. את זה הם שוכחים.

צבי גוטוטר: נכון. במקרה הפחות טוב תשלם ארנונה.

(מדברים ביחד)

אביגדור יפת, יו"ר: בהצלחה שיהיה.

גדעון בן ישראל: תודה רבה. כל טוב.

28.5.2013

אביגדור יפת, יו"ר: אנחנו לחוצים עם הזמן. ניגש ישר לעניין. אני מתכבד לפתוח את הישיבה. לפני שנעביר את רשות הדיבור לצבי נמצא אתנו יו"ר אגף הרווחה, עו"ד רפאל מלאכי, כמה מילים, מילות ברכה, בבקשה. אנחנו נמצאים בלחץ של זמן אבל,

עו"ד רפאל מלאכי: בקצרה, אז אני אברך את כולם ברוכים הבאים. אני שמח תמיד להשתתף בוועדה שבראשה אביגדור עומד. תמיד מפתיע אותנו ואנחנו יודעים שהוועדה הזאת היא בין הוועדות הפעילות ביותר בגוף ההסתדרות, אז לכבוד הוא לנו. והיום יש לנו אורח מכובד, חברי וידידי צבי, שזה יותר מסקרן, לא אומרים שבחו של אדם בפניו אבל בכל הזדמנות אני אומר ואני גם שמח תמיד לשמוע אותו, את הסקירות שלו ואת הנתונים שהוא נותן באופן מקצועי ובאמת מעניין מאוד, אז יישר כוח ונאזין בקשב רב.

אביגדור יפת, יו"ר: תודה רבה לכולם.

צבי גוטוטר: הבסיס למה שאני אראה עכשיו למעשה זה טריגר למצב הכלכלי, זאת הצגה שהוצגה לפני כמה שבועות להנהגת ההסתדרות. מיכאל, אם אתה רוצה ללכת, אתה מכיר את זה כבר.

מיכאל כוכבי: אני אלך עוד 10 דקות.

28.5.2013

צבי גוטוטר: העניין הוא כזה, שאני טוען ואני תכף אנסה לבסס את הטענה שלי, שאחת הבעיות הרציניות שלנו זה שלא מבינים את הבעיה ולכן הפתרונות שנותנים הם לא הפתרונות הנכונים ולכן כשאחד כמו שר האוצר יאיר לפיד אומר שהוא מבטיח לכולנו הוא אמר שנתיים של הידוק חגורה טיפה וש אחרי שנתיים הכל יהיה טוב, אז אחרי שאני אראה את ההצגה הזאת אם אני אשכנע אתכם אז תבינו שהוא לא מבין על מה הוא סח.

עו"ד רפאל מלאכי: הוא מתחייב אבל אחרי שנתיים?

צבי גוטוטר: הוא מתחייב, ככה הוא מדבר. תראה, אני בהרגשה, אני אגיד את זה ככה, פעמיים במדינת ישראל חגגו באוצר בסגנון של הסדרה האנגלית yes minister בגלל ששרי האוצר שלא הבינו כלכלה כיהנו בתפקיד, ולפחות אחד מהם נחשב על ידי הציבור הרחב כמבין גדול בכלכלה. אז זה פעם אחת היה ב- 2003 ופעם שנייה זה עכשיו, כאשר הדרך להיראות מבין היתה לאמץ ללא שום שינוי את כל מה שמביאים לך הפקידים של האוצר. הם מומחים בכלכלה ואם אני עושה את כל מה שהם אומרים גם אני מומחה בכלכלה.

אני טוען שבמשרד האוצר מי שיעקוב אחרי מקור הדעת של היושבים שם יראה שרובם או אנגלוסכסים או בוגרי תל אביב, אוניברסיטת תל אביב ואוניברסיטת ירושלים, יש שם מעט מאוד בוגרי אוניברסיטת באר, כי מסורתית בישראל אוניברסיטת ירושלים ואוניברסיטת תל אביב הן אוניברסיטאות קפיטליסטיות יותר והגישה הכלכלית לפחות כשברורמן היה נשיא אוניברסיטת באר שבע שמה היתה שונה.

צבי גוטוטר: עכשיו, אתה רואה במדיניות הכלכלית בישראל למעשה ב- 20-30 שנה האחרונות, אבל בייחוד ב- 10 השנים האחרונות, שבאנגליה לפני כמה שבועות קברו את הגברת תאצ'ר אבל רוחה מפעמת חזק מאוד גם בקפלן בירושלים. וזה אומר משרד האוצר שלנו והחסידיים הגדולים, למעשה יש לנו ממשלה שמובלת על ידי שלושה אנשים עם השקפות תאצ'ריסטיות מובהקות.

אותה אמירה שבבוקר דיברו עליה בהנהגה ואני אספר גם לכם, ששר הכלכלה, כן, אמר שהוא כתב בפייסבוק שלו שהוא בא הביתה וראה נמלים בכל מקום- במטבח, בשירותים, על השיש, על הזה והוא הזמין מדביר. והכוונה היתה ברורה לגמרי מי זה הנמלים או ליתר דיוק מי זה עובדי הנמלים. צריך גם להבין שכל ההתקפה שנעשית בחצי שנה האחרונה על הועדים הגדולים היא לא על הועדים הגדולים. נכון שבנמלים יש משהו שהוא בסגנון של הרכבת שהוא קצת מרגיז, אבל כולם יודעים שבסדר, יש משהו נקודתי שאפשר לטפל בו בדרכים אחרות.

אבל המאבק הוא למעשה לנסות להוריד את ההסתדרות לברכיים דרך פגיעה בועדים. כי יושבים פה בחדר כמה אנשים שהם הגיעו מועדים או שהם אפילו היום בועדים. אני יכול להגיד לכם שעבדכם הנאמן הגיע לפה אך ורק מועד, ולא זכור לי בשנים שאני פה שהתעסקתי בענייני תעשייה אווירית וניצלתי את ההסתדרות לקדם את ענייני התעשייה האווירית דווקא.

צבי גוטוטר: אבל נכון שמי שמחזיק את ההסתדרות גם מבחינת מספר חברים וגם מבחינה כלכלית, כלומר מאיפה מגיעים המיסים העיקריים שמחזיקים את ההסתדרות, אלה באמת הועדים הגדולים. אז צריך להבין שמי שתוקף את הועדים הגדולים הוא מתכוון למעשה לנסות להחזיר את ההסתדרות 10-15 שנה אחורה. זה למעשה המטרה.

עכשיו, מה שאני הולך להציג לכם זה בערך תוצאה נאמר של התבוננות כבר במשך אפשר להגיד כמעט בעשור הזה האחרון על מה שקורה ואיזושהי הבנה פרטית שלי שנדמה לי שלא מבינים מה קורה בעולם, לא מבינים מה קורה אצלנו ולכן גם התרופות שנותנים הן לא במקום. בסוף הדברים אני אתייחס גם לחלק ממה שעושים היום, כולל ההפרד ומשול שבא לומר יש לנו, יש את מי לשנוא אז אפשר למשול, אז נשניא את הועדים ונשניא את החרדים ונוכל לעבור באמצע. ואני אראה בהמשך משהו שבסוף מקשר אותו.

אצלי כל דיון שמתעסק בענייני כלכלה מתחיל עם המריצה הזאת, כי חבר'ה, הויכוח הוא מי לוקח את המריצה. מי שהראייה שלו לא מספיק חדה יש שם מלא דולרים ולמעשה השאלה היא לאן זה נדחף.

נחום אסד: אבל יש גם קו טלפון, שמת לב? תקשיב רגע, זה משהו מעניין, אם תסתכל יש שם את החוט של הטלפון, מי מדבר על הכסף.

צבי גוטוטר: כן. זה כנראה קבור שמה מתחת לדולרים.

צבי גוטוטר:

הרעיון של ההצגה שאני הולך להציג עכשיו זה המשבר הכלכלי מבט אחר, כאשר אני טוען- חבר'ה, אין משבר כלכלי קטן או משהו שאפשר לצאת ממנו במדינת ישראל. ישנו משבר כלכלי עולמי עמוק ארוך, יש לו סיבות שכל אחת ואחת מהן דיה לייצר משבר, הן למעשה התחברו ביחד וצריך, הדברים שצריכים להיעשות צריכים לקחת בחשבון את כל מה שאני הולך להראות עכשיו.

אני אחזיר אתכם עכשיו ל- 2008 שכולם דיברו על זה שהיה משבר ב- 2008, נראה בסוף שקף של הבורסה בישראל, אפשר לראות את זה שמה מאוד בולט. ובסוף 2008 הוציאו עיתון גלובס חוברת בשם "כלכלת שוק שוק". יש פה איזה כפל לשון. והם אומרים ככה למטה בתחתית של העמוד הראשון של החוברת הזאת- "הרגולטור עסוק בניסיון לחלץ את המשק מהמשבר הכלכלי ההולך ומעצים. איך יראה השוק הפיננסי של מחר?"

עכשיו תשימו לב לערבוב שיש פה ולאורך כל הדרך הוא קיים בין המשבר הכלכלי ואיך יראה השוק הפיננסי. אז מה המשבר? המשבר הוא משבר פיננסי או המשבר הוא משבר כלכלי הרבה יותר עמוק? העמוד הבא של החוברת הזאת, אתם רואים, העולם הפיננסי רועד וכתוב למטה, לטובת מי שקשה לו לקרוא במרחק הזה- על חמישה משברים העולם הכלכלי עומד: משבר הנזילות, משבר האיגוח, מלשון אגרות חוב, משבר האשראי, משבר חדלות הפירעון ומעל הכל משבר האמון. והגדילו לעשות ונתנו גם מפה כזאתי שמתחילה ב- 2007 ונגמרת בסוף 2008, שבה הם נותנים את נקודות הציון של המשבר.

צבי גוטוטר:

עכשיו, רבותיי, אחד הדברים שאני טוען שהמשבר הזה לא התחיל ב-2008, שהוא עכשיו מוציא קודם, אני תכף אראה. ושגיא שנייה זה ההתייחסות אל כל המשבר הזה כאל בעיה פיננסית, כאילו בנקים, וזה חלק למעשה מהחינוך שהעבירו את העולם בשניים שלושה עשורים האחרונים של כאילו הכל מתחיל ונגמר במה שמסביב לבורסות.

תפתחו כל מהדורת חדשות אצלנו היא מתחילה במה קורה היום בבורסה. אני חושב שמספר האנשים פה מסביב לשולחן, שזה באמת מעניין אותם ברמה כזאת שכל חצי שעה מה קורה בבורסה זה שווה לאפס. אבל דרך זה שוטפים את המוח של הציבור ונותנים לו להבין שהדבר הכי עמוק והכי חשוב והכי משמעותי זה הבורסה. ותרשו לי להגיד לכם- זה לא.

הבורסה בסך הכל היא תמונת ראי שמנסה לשקף משהו ובבורסה למעשה זה מקום שמשקפים ציפיות של ספקולנטים ושל כאלה ולא מצב כלכלי אמיתי של חברה. מי שרוצה להשתכנע שיבדוק תמיד מה קורה עם המניות של חברה כמו טבע אחרי שמתפרסמים הדוחות הכספיים שהיא עשתה יופי של הישגים בשנה שעברה ואז הוא יגלה שלמחרת בבורסה המניה שלה נופלת במקום לעלות.

זאת אומרת אם הבורסה היתה משקפת תובנות כלכליות עמוקות אז בן אדם היה אומר לי אני רוצה להיות חלק, שתהיה לי בעלות בחברה שמצליחה. אז מה פתאום המניה יורדת? כי הדוחות הכספיים כבר התפרסמו, החלוקת דיבידנדים מוכרזת.

צבי גוטוטר: אני יכול עכשיו להוציא את הכסף, לחפש מקום אחר שאולי יתנו דיבידנדים פעם ואני לא מעניין אותי למעשה להיות שותף לטווח ארוך. אם אתם רוצים בדור שלנו מחנכים ל- exit במקום למפעלי חיים. רוצים לומר ישקר בזמנו זה היה מפעל חיים, היום קחו את שר הכלכלה, למה הוא נחשב לשר כלכלה טוב? כי הוא עשה exit.

אני טוען שהמשבר יושב על 5 דברים מרכזיים, דרך אגב, בהמשך יבוא ההסבר. סין, נושא של אוכלוסייה, דבר שאני קורא לו פרדוקס השלום, טכנולוגיה ואוטומציה. חיבור של מה שקורה בתוך כל השדות האלה הוא מייצר את המשבר. ולצערנו כשמדברים על הפתרונות אנחנו לא רואים התייחסות לדבר הזה. זה הלפיד של הדלק של האולימפיאדה בסין ב- 2008. מי שרוצה נאמר תאריך סימבולי להתחלת המשבר אז בבקשה, יש פה סמל יפה.

זה גם מתאים נאמר למשבר של הסאב פריים. לטענתי המשבר למעשה הזרעים העמוקים שלו נמצאים 7 שנים קודם. זו הידיעה בעיתונות של ה- BBC ספורט על ההחלטה של הועד האולימפי לעשות את האולימפיאדה ב- 2008 בבייג'ין.

מה שעושים הסינים מיד עובר להחלטה הזאת, משתלטים על חומרי הגלם בכל העולם, מייצרים מחסור ועליית מחירים וכתוצאה מכך סטייה בהבנה של כלכלנים בכל העולם שמתרגמים שיש איזה פרוספריטי עולמי כי יש מחסור בחומרי גלם ויש עליית מחירים ולכן כאילו כל העולם נמצא באיזושהי תנופה אבל למעשה העולם היה לא, סין היתה בתנופה.

צבי גוטוטר: גם במרווח שנים האלה שבין התחלת שנות האלפיים ל- 2008 אמרו לעצמם לאור ההפרשה ביחסי סין-מערב הרבה מאוד אנשי עסקים בארה"ב ובאירופה שמחר בבוקר מיליארד סינים מתכוננים לקום ולהתחיל להיות צרכנים ולכן אנחנו נשכפל את המפעלים שלנו בסין. וחברות בכמות אדירה, גם אמריקאיות וגם אירופאיות, שכפלו את עצמן בסין.

עכשיו מה זה חשוב עוד פעם ששכפלו את עצמן ולא שהעתיקו את המפעל לסין? קודם כל לא מיידית נאמר סגרו את המפעל בארץ האם והעבירו אותו, אז בשלב הראשון יש עבודה למשרדי תכנון, יצרני מכונות וכן הלאה, כלומר ובשלב הראשון באמת התחושה הזאת של הפרוספריטי העולמי הולכת ומתחזקת כי יש, כל העולם המערבי עובד בשנים הראשונות של שנות האלפיים לבנות עצים.

ולמעשה כורים את הבור שאחר כך נופלים בו ומי שרוצה להשוות את זה, אנחנו תמיד יש אצלנו הצתה מאוחרת, גם לדברים הטובים גם לדברים הרעים, איפה היה ראש הממשלה שלנו לפני שלושה שבועות? בסין. מה הוא אמר שאנחנו צריכים לעשות? להעביר ידע לסין. כלומר בעוד 5 שנים כשחצרים לא יצליחו למכור בעולם את מוצרי הפלסטיק להשקיה וכן הלאה והסינים יתחרו בהם שיגידו תודה להכוונה הממשלתית של היום מראש הממשלה.

אבל זה נורא in, אני יכול להגיד לכם שאני הייתי בתור ראש מנהל מכירות של מפעל בתעשייה האווירית שסין היתה אחת הלקוחות המרכזיים שלנו, והיה אז לחץ גבוה מאוד מצד המשווקים בסין שנקים שותפות עם, שנקים מפעל בסין.

צבי גוטוטר: ובאתי לדיון שכל, מנהל החטיבה וכל הצמרת מתים להקים מפעל בסין, התחלתי להציג ארגומנטים למה לא לעשות את זה, הראיתי שחלק מהתובנות שעליהן התבסס הרעיון להקים מפעל בסין הן שגויות לחלוטין. נפגשנו אז וחלק מהעניין הזה גם עם גד פרופר כי אסם שחשבו שמיליארד סינים יתחילו לאכול במבה הקימו מפעל בסין ושנה אחרי שהוא התחיל לעבוד סגרו אותו. ושמענו הרצאה מאלפת בפורום של חמישה אנשים מגד פרופר למה רצתם לסין, מה קרה במשך שנה ולמה סגרתם.

עכשיו, אחד הדברים רק שצריך לדעת לדוגמה, הסיני אין להם נטייה לאפשר להוציא כסף מסין החוצה. כלומר הקמת מפעל בסין, המפעל נאמר יעשה רווחים, יהיה לך קשה מאוד להביא את הרווחים אחר כך לארץ האם של המפעל שהשקיע. זה אחד הדברים.

בשביל אבל להמחיש לכם את התלות ואת המשחק של הסינים אז אתם רואים בגרף הבא את היחס בין הדולר האמריקאי ליוהן הסיני. מאז הרבה מאוד שנים ועד לאמצע 2005 אתם בשביל 12 סנט, שוב, זה, אני לפחות לא רואה מספיק שם את השקף, בשביל 12 סנט מקבלים יוהן סיני. באיזשהו שלב הלחצים על הסינים להתחיל לייקר את היוהן, בגלל כל מה שזורם לשם, משפיעים ובאמצע 2005 הם מתחילים לתת ליוהן להתייקר. ואז כששרטתי את הגרף הזה, שהנתונים שלו לקוחים מהבנק העולמי, אתם רואים פתאום שיש לנו באיזשהו שלב שמתחיל ב- 2008 ונגמר ב- 2010, זה אנחנו רואים בגס, עוד פעם שמירה על ערך קבוע של היוהן מול הדולר, ברמה של כמעט 15 סנט, קצת פחות.

צבי גוטוטר: הלכתי לבדוק את התאריכים, מתי זה התחיל ומתי זה נגמר, ולא הופתעתי לראות את הדבר הבא, זה מתחיל ב- 8.8.2008, זה יום פתיחת האולימפיאדה בבייג'ין, וזה נגמר כמה ימים אחרי הפתיחה של התערוכה העולמית בשנחאי ב- 2010.

כלומר, הסינים שבשבילם האולימפיאדה היתה מנוע צמיחה מספר אחד והם הבינו שיגיע איזה רגע, תהיה אולימפיאדה, מה נעשה אחרי זה, נבנה אצטדיון של האולימפיאדה שהיתה? אז הם ביקשו באיזשהו שלב לארח גם את התערוכה העולמית ב- 2010 בשביל לייצר עוד יעד שיש מה להתקדם אליו נאמר ולהמשיך להתפתח.

אבל ברגע שנפתחה האולימפיאדה בבייג'ין כנראה צץ החשש שמציגים ותיירים לא יבואו לתערוכה אם היוהן יהיה יקר מדי מול הדולר. ואז מהרגע שנפתחה התערוכה הם החזיקו שער קבוע של היוהן דולר, זאת אומרת מהרגע שנפתחה האולימפיאדה עד שהתחילה התערוכה. ואז הם נותנים לשער של היוהן לעלות, הפעם אתם רואים שזה באלכסון. גם אצלנו, מי שזוכר, פעם היה עניין של אלכסון.

איך הם קבעו את האלכסון הזה? לחיצה אחת ותראה לכם, תסתכלו על הקו הבא שיתווסף עכשיו, אתם רואים שלקחו את שתי הנקודות קצה של הפרבולה הזאת שהיתה לפני האולימפיאדה והמשיכו באותו שיפוע. אתם גם יכולים לראות שלולא זה שהם החזיקו את השער קבוע במשך כמעט שנתיים אז הוא היה עומד בסוף 2011 שמגיע הגרף הזה, ותאמינו לי זה ממשיך ככה עד עכשיו, לא ל- 16 סנט, זה היה מגיע ל- 17.5 סנט.

28.5.2013

צבי גוטוטר: אם זה היה ממשיך דווקא בצורה הפרבולית זה כבר היה מגיע אולי ל-1 יוהן מול 1 דולר. למעשה מה שהיה משקף את הריצה הזאת של כולם לשם.

עכשיו, אחד הדברים שאני טוען, אמרתי מפעלים עברו לסין אחרי איזושהי תקופת התחלה שבה זה נתן עבודה בהקמה הסינים לא התחילו לצרוך בכמויות כאלה ואז הסחורה חוזרת למערב. החולצות, ה-, הכל חוזר למערב. ואז במפעל המקורי ששכפל את עצמו בסין פתאום אין לו למי למכור כי המוצרים שלו חוזרים מסין במחירים הרבה יותר זולים.

מה עושים בשלבים כאלה בשלב ראשון? עוצרים שעות נוספות. כשאני לוקח, רוצה לעבור מדירה של 3 חדרים ל-4 חדרים ואני לוקח משכנתא מאיפה אני לוקח את החשבון שאני אשלם את המשכנתא? מהחלק השולי העליון של ההכנסה שלי. כלומר אם אני עובד במשך נאמר הרבה מאוד שנים שעות נוספות כל הזמן ברמה של 10-15 אחוז נאמר מההכנסה שלי מזה אני לוקח את המשכנתא בשביל לבנות, לעבור בית.

נכון שיש גם אנשים שלקחו משכנתאות בשביל לקחת, לקנות דירה שנייה מתוך ... שהם ישכירו אותה ויחזירו מזה. אבל שני הדברים האלה מבוססים על זה שאנשים עובדים ברמת הכנסה מסוימת נתונה בתקופה הזאתי שאנחנו לוקחים את המשכנתאות.

צבי גוטוטר:

לכן כאשר מתחילה התכווצות כזאת והמפעלים מפסיקים לייצר והשכר של האנשים יורד וחלק גם מתחילים להיות מפוטרים, המקום הראשון שנפגע זה החזרי המשכנתאות. ואז אנחנו מגיעים למשבר שכולם קוראים לו סאב פריים. אבל מה עושים אנשי הפיננסים, אלה שלמדו מנהל עסקים ולימדו אותם שהכל זה בבורסה? לא מחברים אותם ואותנו בתודעה למשבר כלכלי אמיתי במקום שמייצרים דברים, אלא מספרים לנו שכל הבנקאים היו מטומטמים וכל הלווים היו פסיכים.

כלומר כאילו כל לווה ולווה לא עשה את החשבון שהוא יוכל להחזיר ולא, וכל בנק שהלווה לא עשה את החשבון מה הוא יכול להחזיר. אני יכול להגיד לכם ככה, וזה נאמר כבר בנקודה הזאת איזושהי זריקת עניין למה שקורה היום בארץ, אני רוצה להגיד, עם הסיכון שכל זה כמובן מוקלט, שאחת הסיבות שאף אחד לא עושה משהו ממשי להוריד את מחירי הדירות היום אצלנו היא בדיוק הדבר הזה.

כי אם נאמר ניקח את הבת שלי, שהיתה עוזרת של נשיא ביהמ"ש העליון ובעלה עבד באינטל והלכו לקחת משכנתא לקנות דירה בירושלים, הבנק בדק ששניהם עובדים במקומות מכובדים, גם חתם להם ערב אבא שעובד במקום סופר מכובד, כן? בהסתדרות, והבנק נתן משכנתא, די גבוהה ביחס נאמר למחיר הדירה.

הבחור כבר לא עובד באינטל, הוא עושה היום מחקר על בסיס של איזה קרן מחקר באוניברסיטת ירושלים, הבחורה כבר לא בביהמ"ש העליון אלא במשרד פרטי.

צבי גוטוטר: עכשיו תארו לעצמכם שהמשבר הכלכלי בישראל יביא לצמצום דרסטי של שימוש בעורכי דין מהשורה הראשונה כי לאנשים לא יהיה כסף לשלם אותם, ויביא לזה שהקרן מחקר שמחזיקה, יגידו שהכסף הלך אצל מיידוף או כל מיני דברים כאלה ואנחנו נאמר סוגרים את הבסטה ופתאום אלה שהבנק בסך הכל לפני 3 שנים בדק יופי שיש להם ממה להחזיר אין להם ממה להחזיר.

עכשיו, אם במקביל גם הממשלה תוריד את מחיר הדירות אז שהבנק חס וחלילה יבוא לדירה בשביל להחזיר לעצמו את המשכנתא היא תהיה שווה פחות. ומאחר וממה חוששים כלכלנים? רק מכסף, וחוששים ממשבר סאב פריים במדינת ישראל אז אף אחד במדינת ישראל לא מתכוון אמיתית להוריד את מחיר הדירות.

יכולתם כבר לראות כותרת בשבוע שעבר שמנכ"ל משרד אני לא זוכר איזה אמר, נדמה לי מנכ"ל משרד השיכון, שאם מחיר הדירות יירד ביותר מ- 22% זה סכנה לכלכלה הישראלית. אני אוהב שנותנים מספרים מדויקים. איך הגעת דווקא ל- 22? כשאני מדבר ככה אני אומר 20%, 10%, איך הגעת בדיוק ל- 22?

עכשיו אני אתן לכם פטנט איך אני מוריד את מחיר הדירות בישראל מחר בבוקר ופותר את חלק מהבעיות שאנשים יצאו לרחוב. אופקים, נתיבות, דימונה, מקצה מגרשים של 250 מטר לזוגות צעירים, 20 אלף שקל נאמר מגרש בשביל שזה לא יהיה סתם, הרשמה עד שבוע הבא, הגרלה. אלף פה, אלף פה, אלף פה.

28.5.2013

צבי גוטוטר: מתקרב לתל אביב, לוקח מגרשים של מנהל מקרקעי ישראל, מקצה אותם ללא תשלום לקבלנים, עושה מכרז אחרי שתכננתי את הבתים עם אדריכלים שהממשלה נאמר תממן, עושה מכרז על מחיר דירה למשתכן, על פי מפרט. הנה נאמר שני פטנטים שיכולים ל-,

חבר: ככה בנו את כרמיאל.

צבי גוטוטר: שיכולים לפתור בצורה רצינית חלק ניכר מבעיית הדיור, איך נאמר את זה, באוואנטה. למה לא עושים את זה?

משה אמרגי: זה מה שעשה ביקנעם אבל.

דרור יששכר: אבל עושים את זה, למה?

משה אמרגי: יקנעם עשו את זה לפני שבועיים, לא?

דרור יששכר: יש מכרז למשתכן,

הנרי אלקסלסי: לא, ביקנעם זה לקחו שטח חקלאי.

צבי גוטוטר: בסדר, רגע,

דרור יששכר: אבל עשו את זה ביבנה, עם מחיר,

28.5.2013

צבי גוטוטר: עושם את זה, חבר'ה, לפני כמה חודשים איזשהו מכר שלי זכה במכרז בירוחם על מגרש. מה היתה שיטת המכרז? כל המרבה במחיר. מי זכו במכרזים? אבות של כל מיני חבר'ה שלומדים בישיבה בירוחם או משהו כזה רצו להתקרב לילדים. אז ה-, והעשרות אלפי דולרים היה המגרש הזה בסופו של דבר שנמכר בשיטה הזאת. יש הבדל מהותי.

עכשיו, מחיר דירה למשתכן, וכמה המנהל בכל זאת קיבל שם על המגרש? העובדה היא היום שכרגע אף אחד לא הולך בצורה מסיבית, בצורה שאני אומר, כי אין אינטרס למדינה אמיתית להוריד מחירי דירות. זה יפגע במיסים בדירות, זה יפגע,

(מדברים ביחד)

צבי גוטוטר: הלאה. חבר'ה, בואו בסוף. הלאה, אמרתי דבר ראשון סין. דבר שני זה קצב הגידול באוכלוסיית העולם. מי שזוכר, ב- '93, משבר הפנסיה שהתחילו, הוא נולד מתוך כך שהסתכלו אצלנו מה קורה באירופה ובאירופה התחילו להבחין בתופעה של קיטון דורות מה שנקרא ואמרו אי אפשר יותר להמשיך במה שנקרא דור תומך דור בפנסיה. אז אצלנו אם זה קורה באירופה זה קורה גם אצלנו. אני תכף אראה לכם שזה בדיוק ההבדל, אצלנו זה לא קורה. הקיצר, השינוי השנתי בגידול אוכלוסיית העולם שעמד ב- 1988 על 90 מיליון נפש בשנה עמד ב- 2010 על 80 מיליון נפש בשנה ולפי התחזית של הכלכלנים של ה-OECD, של הסטטיסטיקאים, זה יירד ב- 30 שנה הבאות ל- 40 מיליון בשנה.

צבי גוטוטר: כלומר מנוע הצמיחה מספר אחד שהוא גידול אוכלוסייה נמצא בעולם בבלימה אדירה. עכשיו צרפו לזה את הדברים שאמרתי אחר כך, טכנולוגיה ואוטומציה, שתכף אני אסביר, אז תבינו למה הדבר הזה הוא סופר משמעותי והוא חלק מהסיבות למשבר.

אמרתי דבר נוסף, פרדוקס שלום מלחמה. כאשר העולם מדבר על, יש מלחמה קרה או מדברים על מלחמת עולם, המדינות משקיעות במחקר ופיתוח ובהצטיידות, ממלאים מחסנים. הדבר הזה מייצר עבודה. כאשר מדברים על שלום עולמי, שזה השיח העולמי מאז נפילת ברית המועצות ב- '91 אזי אפשר לקצץ מתקציבים של מחקר ופיתוח והצטיידות ובסוף הדרך מחכה אבטלה.

עכשיו, השקף הזה מראה לכם לדוגמה את ההוצאה למחקר ופיתוח במונחים של אחוזי תוצר במדינות ה-OECD והנלוות מה שנקרא, שזה הסטטיסטיקה שלהם. אתם רואים פה במשך שנים למעשה ההשקעה היא פחות או יותר סטטית, זה השקעה במחקר ופיתוח סטטית, אחר כך אין חידושים, אין מוצרים, אין מה למכור וכולי.

אמרתי טכנולוגיה, זה קטע מכותרת מעיתון, 2009 כנס של אפל ואנשים מתחילים לתפוס שלמעשה אין חידושים. חבר'ה, הדבר הזה וה-IPAD וה- IPOD מבחינת טכנולוגיה זה אותו דבר. יש טכנולוגיה ויש מוצר, בתוך טכנולוגיה מסוימת יש הרבה מאוד מוצרים. העולם כבר מדשדש בערך 20 שנה בטכנולוגיה. מה שאנחנו רואים זה מוצרים חדשים, אנחנו לא רואים טכנולוגיה חדשה.

צבי גוטוטר: עכשיו, הטכנולוגיות החדשות של הביו-טק והננו וכל אלה הם עדיין בתהליכים של אינקובציה. עכשיו, גם כשהם כבר יהיו מבחינת התרגום שלהם לתעסוקה זה יהיה הרבה הרבה פחות ממה שהדברים האלה שנגמרים. אפשר להגיד נאמר שהאלקטרוניקה היום היא בסוף דרכה. זה לא שהיא הולכת למות אבל מבחינת החידושים שלה היא כבר ברמה שהיא פחות או יותר קבועה.

משמעותה של אוטומציה, בשנות ה-50 רצינו להביא עבודה לקרית גת, הקמנו מפעל בשם פולגת, בוא נאמר ככה, נגיד שמכונת תפירה שהביאו לשם היתה יקרה, היא עלתה 500 דולר? נאמר זה כבר תקציב נכבד לאוברלוק וכל מה שצריך למכונת תפירה.

שנות האלפיים רוצים להביא עבודה לאותה קרית גת, שמים כסף באינטל קרית גת. ומה מקבלים שמה? מיליון דולר ליצירת מקום עבודה. זה הפרופורציה, רבותיי. כלומר כשהיום אנחנו רוצים להביא מקומות עבודה יש איזה ועדה של התמ"ת שהקים השק הקודם, אני לא יודע אם השר הנוכחי יחדש את העבודה שלה, אני מניח שלא. האסטרטגיה של משרד התמ"ת, ישבו שם אז והציעו באחד הדיונים שני יעדים בתור יעדים ראשיים- להביא לפריפריה מפעלים עתירי עבודה ולהגדיל את התל"ג לנפש בישראל שיגיע לרמה האירופאית.

אמרתי להם- רבותיי, זה שתי דרישות שסותרות אחת את השנייה. בשביל להגדיל תל"ג לנפש צריך אוטומציה, כלומר שאותו פועל שעובד ליד מכונה מספיק לעשות יותר.

צבי גוטוטר:

אם אתם רוצים להביא עתיר עבודה, כלומר שאנשים יהיה להם תעסוקה בהגדרה זה מוריד תל"ג לנפש ולא מעלה תל"ג לנפש. התווכחו איתי. בסוף יוג'ין קנדל, זה הכלכלן מספר אחד היום, ישב שם, אז אחרי 10 דקות ויכוח הוא התערב ואמר- רבותי, לא יעזור לכם, הוא צודק. ולכן אני יכול להגיד לכם ככה, שאם אני הייתי נאמר מהמשלה התל"ג לנפש הוא לא כל כך חשוב, כי הוא מונח סטטיסטי, שהחשיבות שלו היא לא יודע מי יודע מה.

להביא תעסוקה נאמר לפריפריה זה מאוד חשוב. אגב, אם במדינת ישראל היו משקיעים קודם בקווי רכבת ובכבישים טובים אז במדינת ישראל לא היתה פריפריה. אם הייתי עולה על רכבת בירוחם ונמצא אחרי שעה בערך בתל אביב אז יכלו להיות כל הערי פיתוח, ערי שינה בדיוק, הרי מה היתה ההצלחה הגדולה, הנה אני תושב השומרון, מה היתה ההצלחה הגדולה של היישובים האלה שנמצאים במרחק חצי שעה מפה? זה שאנשים יכלו ללכת לגור שם ולא לעזוב עבודה ולהיות קרוב למרכז הארץ.

אם אנחנו נעשה תשתית כזאת שתביא את ירוחם ואופקים למרכז הארץ בשעה נסיעה צריך לזכור שכל מדינת ישראל היא פחות מאיזה state בארה"ב, היא פחות מניו-יורק, אז מ... אצלנו שיח של נכשלות ושל תמיכה והכל, גם אם נאמר ככה, אם היה צריך לנסוע כולה שעה בשביל להגיע לאיזה עיירת פיתוח אז לא היתה בעיה להביא לשמה מרמת אביב את המורים נאמר הכי טובים. פה הוא נוסע בבוקר, יושב בבי"ס, חוזר היתה, כמו כל לונדוני טוב.

צבי גוטוטר: ולכן כשאני שומע שמה שמציע בן בסט, שהיה מנכ"ל משרד האוצר, ליאיר לפיד כצעד, אחד הצעדים הראשונים והעיקריים בפתרון של המשבר הכלכלי זה לבטל את הרכבת מעכו לכרמיאל ולבטל את הרכבת לאילת כי זה לא נותן יתרון כלכלי, מה זה מראה? הבן אדם מסתכל במונחים האם הרכבת שנוסעת תרוויח או לא תרוויח ולא מסתכל על כל ההשלכות ההיקפיות של זה שיהיה קו רכבת.

וזאת בדיוק הבעיה שיש לנו נאמר מול כלכלנים, בייחוד מול כלכלנים של האוצר, שההסתכלות של החבר'ה האלה היא בדרך כלל חד ממדית. מי שרוצה להשתכנע עוד קצת בעניין הזה שאמרתי על אוטומציה, זה כותרת מגלובס מלפני חודשיים, שלושה חודשים, זה מפברואר השנה-האתגר של אובמה לנהל מעצמת רובוטים. מה כתוב בפנים? יש התעוררות בתעשייה האמריקאית ב-2013. אבל כל ההתעוררות הזאת במונחים של, כן, איך כתוב? פעילות הייצור זינקה בקצב מהיר בינואר, אבל כל התרגום שלה למקומות העבודה בכל ארה"ב היה 4,000 משרות.

זאת אומרת צריך להבין שאנחנו הולכים ונכנסים לתקופה, זאת אומרת אנחנו כבר בה אבל אנחנו מתגלגלים ומהר מאוד שהקמה של עוד מפעלים ועוד ייצור את בעיית התעסוקה בגדול לא תפתור. ולכן צריך להחליף ראש. העמוד הזה לקוח מתוך ספר שנקרא צופן העתיד של עתידן בשם דוד פסיג, פרופסור. עתידן לצורך העניין זה לא הנביא ירמיהו אלא זה מישהו שמנסה לחזות התפתחויות עתידיות על סמך נתוני עבר. זאת אומרת מה שבערך אני עשיתי פה עד עכשיו בן אדם שזה הפרופסורה שלו.

צבי גוטוטר: אתם רואים ככה, אתם רואים כמה קווים ואתם רואים שבגדול זה מחולק ל- 5 אזורים. הנקודה הכי שמאלית למטה, למטה זה ציר זמן. הנקודה הכי שמאלית למטה זה 1,750 והנקודה הכי ימנית למטה זה 2,150. הציר שהגרפים האלה מתייחסים אליו זה אחוז המועסקים בתחום מסוים מכלל המועסקים.

כלומר הוא אומר לנו ככה, הקו העליון הזה שבצד שמאל נוגע בפינה זה כמה אנשים מועסקים בחקלאות. הקו השני שיורד למטה שמה זה כמה אנשים מועסקים בתעשייה. הקו השלישי זה כמה במוצרי שירותים, הרביעי זה במוצרי תבונה. כלומר נלך עכשיו חזרה, אומר לנו ככה- במאה ה- 18 וה- 19, כלומר 1750, 1800, 1850, רוב האנשים היו מועסקים בחקלאות. כאשר התחילה התעשייה, הומצא הקיטור, הומצא החשמל וכן הלאה, התחילה התעשייה, התעסוקה התחילה לעבור מהחקלאות לתעשייה.

דיברנו נאמר על פנסיה, מי שהמציא את הפנסיה היה ביסמרק, 1880-1890. למה הוא המציא את הפנסיה? למה הוא הלך לשם? כי הערים התמלאו באנשים שעזבו את הכפרים ובאו לעיר ולא היה מספיק עבודה בתעשייה. ואז הוא אמר צריך לשחרר מקומות עבודה, שאנשים למעלה יעזבו ולמטה ישתחררו מקומות עבודה. כל מיני חכמים שכותבים היום על הנושא הזה והם באים עוד פעם מהצד הפיננסי או הכלכלי מה הם כותבים? הסיבה, זה היה תירוץ של פוליטיקאי. הסיבה האמיתית שבגללה ביסמרק עשה את זה הוא ידע שתוחלת החיים היא כזאת שלא מגיעים לגיל 80 או לגיל 60 ולכן הוא אמר שכולם ייצאו לפנסיה בגיל 65, שממילא לא מגיעים לשם.

צבי גוטוטר: ובצורה כזאתי הוא גם נהיה פופולרי וגם כאילו פינה את המקומות. חבר'ה, לביסמרק לא היה בחירות ולא היתה טלוויזיה, בקושי עיתונים. וכשמסתכלים על מה שעשה ביסמרק, הוא ממש לא חיפש להיות פופולרי. אבל מה עושים אנשים? מסתכלים על ביסמרק בעיניים של היום.

מה שחיפש ביסמרק, שהוא הבסיס של מדינת הרווחה, עם כל הדברים הרעים שהוא עשה, הוא באמת חיפש לפנות את מקומות העבודה. הוא חי, אגב, עד גיל 83. פרנסיס נייטינגל, שהיא היתה האם של מקצוע הסיעוד מה שנקרא, האחות הראשונה, היא נפטרה בת 93 או 94. הרב קלישר 80 ומשהו.

כלומר כשאתה בודק ומסתכל על אישים בתקופה ההיא אתה רואה שלא מעט חיו עד גיל 80 פלוס. אלא מה? בין גיל 0 לגיל 5 נפטרו 50% מהילדים, ואז כשעושים בנקודת האפס חישוב של תוחלת חיים שמכניסה לתוך החשבון גם את כל הילדים שמתים שהם קטנים אז תוחלת החיים היתה 60. אבל מי שעבר את גיל 20-15 כבר היה לו סיכוי הרבה יותר טוב להגיע לגיל 80. אז זה שוב, כשמסתכלים נאמר על נתונים ועל עובדות וכן הלאה ומנתחים אותן צריך להסתכל במבט הרבה יותר רחב מאשר איזושהי נקודה.

אומר דוד פסיג ככה- אנחנו נמצאים היום כבר, אנחנו נמצאים במאה ה- 20 מה שנקרא, 1900 ו-, גורם התעסוקה מספר אחד שהוביל זה היה התעשייה. לקראת סוף המאה ה- 20 התעשייה יורדת והשירותים עולים. בגלל זה אנחנו ... הבנקים, כל מיני דברים כאלה.

28.5.2013

צבי גוטוטר: זה מה שנותן, זה הבון-טון היום. שם אנשים מתעסקים. והוא אומר לקראת סוף המאה ה-20 השירותים גם כן מתחילים לרדת ומה שעולה זה תעשיית מוצרי התבונה. מחשבים בצד הזה של תוכנה ומה שמסביב לדברים האלה. והוא אומר בעוד כמה שנים התבונה תרד גם כן ומי שיחיה אז זה האנשים הרוחניים, הספיריטואליסטים.

חבר: הדתיים.

צבי גוטוטר: לא דתיים, מוצרים מנטליים וספיריטואלים. כלומר כל מיני אנשים של רוחניות. עכשיו, על מה זה בנוי? על מה שאמרתי לכם לפני רגע. התעשייה תהיה אוטומטית. עכשיו, אומרים כל הזמן, שוב, אמירה מטעה, שאם אני בונה מפעל אוטומטי אז אני צריך אנשים רק במקצועות אחרים. אני לא צריך את צ'רלי צ'פלין בזמנים מודרניים אבל אני צריך טכנאי מחשבים.

אבל איפה קבור הכלב? שאם הייתי צריך בצ'רלי צ'פלין מאה אנשים שיעבדו ככה אני מספיק לי טכנאי מחשב אחד במפעל.

אשר סרגה: צבי, תן לי רק, הגרפים מתייחסים לכלכלה העולמית בעצם, נכון?

צבי גוטוטר: תראה, זה נכון גם אצלנו.

28.5.2013

אשר סרגה: יפה. אני, למה אני אומר? היות והמשק שלנו, ככה אני רואה את הדברים, בנוי היום, אתה מדבר על תעשייה, בעצם אין תעשייה במדינה, המשק שלנו הוא משק צרכני ואני חוזר פה לקטע של השירותים.

צבי גוטוטר: תרשה לי רגע להמשיך הלאה. נגיע לזה, נגיע לסוף, רק שניה. אני אמרתי שאני אנסה להראות איפה הבעיות באמת. עכשיו, שתבינו, תשימו לב, מי המדינה היום באירופה שמחזיקה הכי הרבה מעמד? גרמניה. מי המדינה שעדיין יש לה הכי הרבה תעשייה? גרמניה. כלומר, החיבור הזה שבין העשייה של מוצרים אמיתיים ובין החוסן הכלכלי הוא בולט לעין.

אז לא יעזור לי שינסו מיליון כלכלנים לשכנע אותי שמדינת ישראל לא צריכה תעשייה, היא תייצר תוכנה ותייצר היי טק מה שנקרא. אז היי טק אחד ראיתם השבוע, החיבור הזה שבין ההיי טק ל-, בכל זאת למוצר האמיתי אבל פה לא עשו לא את המכוננית ולא כלום, אלא רק את הרעיון של מנוע חשמלי.

עכשיו, בכל זאת אצלנו מה קורה? ופה יבוא ההסבר למה המשבר הכלכלי, שהוא בעצם בעולם התחיל ב- 2008 והוא לא נגמר ב- 2009 כמו שמנסים להציג, והוא רחוק מלהיגמר, אצלנו הוא נכנס בקצת דיליי. ופה חשוב לדעת את ההבדלים האלה שבינינו לעולם בשביל המסקנות לגבי דברים מה אנחנו עושים. בגרף הזה יש לכם את הקצב השנתי של גידול האוכלוסייה, זה היה הדבר הראשון שאמרתי.

צבי גוטוטר: הקו הכחול למטה זה הקצב גידול האוכלוסייה, זה באחוזים כל שנה לעומת השנה שקדמה לה. הקו התחתון למטה זה האיחוד האירופאי, מה שנקרא ה- 27EU. הקו שמעליו, הקו האדום, אז קודם כל ככה, אתם רואים שהקו הכחול כבר משך עשרות שנים, כן? הקצב הוא נמצא מתחת לאחד. זאת אומרת העלייה השנה מול שנה קודמת זה מספר קטן מאחד.

כלומר יש קיטון אוכלוסייה לאורך עשרות שנים. הגרף הזה הוא מ-1951 עד 2011. לקוח מהדאטה בייס של ה-OECD. הקו האדום שמעל זה זה הטוטאל, הממוצע של ה-OECD כולו, לא רק ה- 27EU. הקו מעל זה שקשה לראות אותו כי הוא תכלכל בהיר כזה, אתם יכולים לראות אותו חוצה באיזשהו מקום את הקו של ה- 2, הוא הממוצע העולמי. והקו הבוהק למעלה זה קצב גידול האוכלוסייה בישראל. עכשיו מה שאתם יכולים לראות כאן שקצב גידול האוכלוסייה בישראל מקום המדינה במשך 60 שנה הוא הגבוה בעולם.

פה ושם יש איזה מדינה שעברה אותנו בשנה אחת או שתיים, אבל בגדול ב- 61 שנה האחרונות אנחנו המדינה עם קצב גידול האוכלוסייה הגדול ביותר בעולם.

(מדברים ביחד)

צבי גוטוטר: תכף נגיע, רגע, עוד רגע נגיע לשאלה שלך. עוד שנייה.

צבי גוטוטר: כלומר אם אמרתי קודם שקצב צמיחה של אוכלוסייה הוא מנוע מספר אחד לצמיחה אז הנה, יש לכם הסבר כבר איפה ישראל מצבה טיפה יותר טוב.

עוד נתון במגרש הזה בשביל לשכנע זה מהספר השנתי של ה-OECD הלפני אחרון, קצב גידול האוכלוסייה בממוצע של 3 שנים. הנקודה הצהובה מדברת על 99-2001, העמוד התכלת מדבר על 2008-2010, המדינה הכי קיצונית בצד ימין כתוב ISR שמה, ISRAEL, מי שלא רואה את זה, זאת מדינת ישראל.

אז אתם יכולים לראות שב-99-2001 היינו בקצב גידול לפי פה של השנתי נאמר של 2.5%, ירדנו נאמר ל-2, כולם ירדו הרבה יותר מאתנו וזה באחוזים מול שנה קודמת. כלומר תזכרו שאני בינתיים האמבטיה שאני עושה לפי את החישוב לגבי הולכת וגדלה כל הזמן. כלומר לא אחוז של 1960 כמו אחוז של 2010. במונחים מוחלטים האחוז של 2010 הוא הרבה יותר גדול.

הלאה. הגרף הזה למעשה אפשר לראות בו את גלי העלייה, את קום המדינה, אחרי מבצע סיני, אחרי מלחמת ששת הימים, אחרי '73, אם הגרף הזה יכול היה לגרום לנו לחשוב שזה רק גלי עלייה אז אני לוקח אתכם עכשיו לשקף הזה, שהוא נותן את מספר הילדים לאישה בגיל 15-49, זה גיל הפריור. כלומר הקו השחור שאתם רואים זה נקרא קו התחלופה. העבירו אותו ב-2.1. כלומר זוג שעושה רק 2 ילדים, אם העולם היה בנוי ככה אוכלוסיית העולם היתה פחות או יותר קבועה.

צבי גוטוטר: היו נולדים, היו נפטרים, כל זוג עושה 2, העולם היה נשאר באוכלוסייה קבועה. בשביל שהאוכלוסייה תגדל, הזוג צריך לייצר לפחות 2.1 בממוצע. אז אתם תסתכלו, תראו ככה, הנקודה הצהובה זה מה היה ב-1970, אז אתם רואים, הנקודה הכי גבוהה שנמצאת שמה זאת היתה מקסימום. ב-1970 לאישה ממוצעת מקסימלית בגיל 15-49 היו 7 ילדים. לאישה סינית היו 6 ילדים.

כשאנחנו עוברים ל-2008 שזה הגרף מ-2008 ועוד רגע ניתן את הגרף של 2010, בשביל להראות לכם שאין הבדלים מי יודע מה גדולים, אבל שהולכים ל-2008 זה העמודות התכלת. תראו כמה מהעולם עבר אל מתחת לקו של ה-2.1. באמצע העמוד השונה בצבע זה הממוצע ה-OECD. בצד ימין יש 4 מדינות שעוברות את ה-2.1, שאני אלך לשלושת ה-, המדינה שוב פעם הכי קיצונית בצד ימין היא ישראל.

כשאתם אומרים שבישראל הנקודה הצהובה, כלומר 1970 והקו הכחול הם מאוד קרובים אחד לשני. כלומר גם אפשר להגיד שבמונחים של הסתכלות רב שנתית אנחנו בעניין הזה יציבים. בעוד שבכל העולם היתה ירידה כמעט טוטאלית אנחנו יציבים. אני אגיד לכם כבר עכשיו שתמיד בשלב הזה אנשים זורקים- כן בטח, ערבים וחרדים. אצל הערבים והחרדים יש ירידה ויש עלייה משמעותית אצל החילונים.

זה אם אני אקח נאמר את השנתון, סטטיסטיקה, ואני אתחיל לחלק אותו לפי ערים ולפי מגורים זה מה שיתגלה שם. ואני אומר את זה נאמר כתוך טיפ מתוך היכרות עם מה שקורה ונתונים שראיתי במקומות אחרים.

28.5.2013

צבי גוטוטר: אבל פה המקום גם לדבר על זה ש-, רק שניה עוד לפני השקף הזה שמדבר על השאלה של נחום, זה עוד פעם, מספר הילדים נשאר מגיל 15-49, הגרף הזה הוא מ- 2010 ואתם רואים שוב שבצד ימין מי שנשאר זה ישראל, שאגב הכחול התקרב לצהוב של 1970. כלומר אצלנו ב- 10 שנים האלה קצב הילודה טיפה גדל.

נחום אסד: אפשר שתי שאלות רגע קצרות?

צבי גוטוטר: כן.

נחום אסד: אחד, האם יש גרפים קודמים לזה שמראים שלפני כ-, העולם בגדול היה מעל הממוצע או בממוצע ואם כן למה באה ... בכל העולם?

צבי גוטוטר: אז רק שניה, תסתכל, קודם כל אני חוזר אחד אחורה. רק שניה, נחום, אני הולך אחד אחורה, אמרתי הנתון של 1970 זה כל הנקודות שרצות פה למעלה. כלומר כל מי שנמצא ב- 1970 למעלה הוא מעל ה- 2.1.

עכשיו, בסין אנחנו יודעים, היה חוק שאסור לעשות יותר מילד. פה נכנסת האזהרה לכל אלה שעושים חישובים 30 שנה ו- 40 שנה קדימה ואומרים לך אני צריך היום לעשות אני לא יודע מה כי אני יודע מהסטטיסטיקאים שבעוד 30 שנה לא יהיה מי שיעבוד במפעלים במדינת ישראל כי כולם יהיו חרדים.

28.5.2013

צבי גוטוטר:

כי מה קורה עם החשבון הזה של עוד 30 שנה? נניח קח בסין נאמר נניח שמחר ממשלת סין מחליטה שמותר לעשות שני ילדים, כבר שינינו את הגרף העולמי של גידול האוכלוסייה. אתה מבין? במקום נאמר מיליארד סינים שנניח שיש שמה נאמר 300 מיליון בתי אב נניח, -300 400 בתי אב, מיליון, כל אחד מהם יעשה עוד ילד פתאום, שניים במקום אחד, כבר כל הסטטיסטיקה הזאת שדמויה וכמות האוכל בעולם וכל הדברים האלה לא שווים כלום ובסין קרובים מאוד לקבל החלטה כזאת.

מי שמסתובב בסין יודע כי יש ריאקציית שטח מלמטה, כל מיני אנשים פתאום מתבגרים היום בסין ואין מי שיטפל בהם, כי יש ילד אחד.

נחום אסד:

נכון, ומוכרים אותם.

צבי גוטוטר:

יש לו ילד אחד. האנשים האלה אומרים אנחנו רוצים לעשות יותר מילד אחד, שכשנזדקן יטפלו בנו. ולכן כל הנושא הזה של התכנון וההסתכלות העולמית כאילו כל הזמן במבט לאחור בלי להפעיל שכל לגבי מה שיכול לקרות בעתיד מביא אותנו לזה שאנחנו מדשדשים וגם לא יוצאים מהבוץ.

זה הגרף שהוא אוכלוסיית מדינת ישראל מ-1949 למעשה עד היום. הקו השחור התחתון שאתם רואים שבאיזשהו שלב הוא מתפצל לשני קווים, שחור וכחול, הקו השחור הזה הוא האוכלוסייה הלא יהודית.

28.5.2013

צבי גוטוטר: עד '93 הלמ"ס התייחסו לכל האוכלוסייה הלא יהודית במדינת ישראל כאוכלוסייה ערבית. אמרו שאחרים זה בשוליים. מ- '93 הם התחילו להבחין בין לא יהודים ערבים ללא יהודים אחרים. זה שוב פעם, בא בעקבות הגל של העלייה הרוסית שהביא איתו הרבה מאוד נוצרים. אחר כך התופעה של העובדים הזרים עושה הלמ"ס הבחנה בין, עכשיו אני יכול להגיד לכם שהגרף הזה לדוגמה נמצא באתר של הלמ"ס בגלל עבדכם הנאמן, כי בפעם הראשונה שחיפשתי דאטה בעניין הזה ראיתי שנתוני הלמ"ס מתחילים ב- '93.

ואז פניתי לזאת שאחראית על זה בלמ"ס ואמרתי לה הרי שנינו יודעים שיש לכם את הנתונים, הוצאתם שנתונים סטטיסטיים כל השנים, למה אתם לא מכניסים את זה למחשב? היא אמרה לי וואלה אתה צודק אני אכניס את זה למחשב. ואני נכנס ללמ"ס פעם בחודש פעם בחודשיים, עושה טיול שם, פתאום איזה יום להפתעתי ראיתי שמופיע מ- '49.

עכשיו, אתם רואים מ- '93, הקו השחור, עוד פעם, זה הקו של האוכלוסייה הערבית והקו הכחול זה האוכלוסייה הערבית עם האוכלוסייה הלא יהודית האחרת. אז אתם רואים שהאוכלוסייה הלא יהודית כחלק מסך הכל האוכלוסייה זה גדל לרמה של בערך 22-23 אחוז, משהו כזה, כשאבל 5% בתוך הדבר הזה זה כבר הלא יהודים שהם גם לא ערבים. זה ערוב כזה שנכנס לפה כי טוב פה.

ומהבדיקה של היחס,

נחום אסד:

28.5.2013

צבי גוטוטר: אתם אני חושב בהתחלה הייתם יחד עם הערבים והיום אתם לא עם הערבים. יש נדמה לי עמודה דרוזים שמה, אבל שבטוטאל זה לחוד.

נימר מולא: אני יכול להגיד לך דבר אחד, שאנחנו מאמינים בדבר אחד, לא גדל ולא קטן. חד משמעית. בסוריה או ב-,

צבי גוטוטר: זה אתה אומר על זה, על גלגול נשמות.

נימר מולא: אז לכן אין העלייה הזאת.

צבי גוטוטר: אני סופר לצורך העניין הזה ככה, מאחר ויש מחלוקת אצל היהודים לגבי גלגול נשמות יש או אין אז אני אומר לך ככה, אני סופר גולגולות חיות.

נחום אסד: תגיד, בדיקת האחוזים היא בקרב אותה אוכלוסייה, נכון? כשאתה מדבר על ה- 22 אחוז.

צבי גוטוטר: לא, לא, תסתכל על ה-, תסתכל, אם אני אומר היום שישנם שני מיליון אוכלוסייה לא יהודית בישראל מול 8 מיליון בטוטאל זה אומר 25% לא יהודים.

28.5.2013

נחום אסד: וכשאתה בודק את הגידול שלהם אתה בודק אותו רק מתוך האחוז שלהם?

צבי גוטוטר: זה מספרים מוחלטים פה, זה לא אחוזים. הגרף הזה זה מספרים מוחלטים. הגרף הזה הוא מספרים מוחלטים. עכשיו, הקו הטורקיז שאתם רואים זה האוכלוסייה היהודית בישראל. הקו האדום זה סך הכל אוכלוסיית ישראל.

עכשיו, צריך להבין את מה מראה פה הגרף הזה, חבר'ה, אנחנו כולנו רגילים לדבר במונחים של מדינת ישראל הקטנה עם ה- 3 מיליון תושבים. אנחנו היום כבר 8 מיליון תושבים וזה עוד בלי שטחים, כשאנחנו כבר רחוקים מלהיות המדינה הקטנה בעולם או אחת מהמדינות הקטנות בעולם. אנחנו אחת מהמדינות הקטנות שבעולם בשטח שלנו אבל לא בגודל שלנו מבחינת האוכלוסייה. 8 מיליון תושבים כבר עברנו נדמה לי את פינלנד, עברנו הרבה מדינות כבר.

ואנחנו, עכשיו תשימו לב, וזה נקודה פה, זאת אומרת אתם רואים את החץ עכשיו, אני אראה את הדבר הבא, הרי אחד כמו שמעון פרס שהוא היה בתפיסתו לדוגמה אחדות העבודה, לצורך העניין נאמר התיישבות בשומרון, השתלטות בשומרון וכולי, פתאום איזשהו יום שינה את עמדתו והתחיל לדבר על זה שאנחנו אסור לנו לשכוח וכן הלאה, למה? הבעיה הדמוגרפית. מה היה? היה איזה פרופסור שקראו לו דפרגולה שבא בתחילת שנות ה-90 ואמר המגמה של האוכלוסייה הערבית היא כזאת ושל היהודית היא כזאת, בעוד 20 שנה יהיה יותר ערבים מיהודים.

28.5.2013

צבי גוטוטר: עכשיו בואו תסתכלו, אם אני אלך על הקו הזה ואני אמשיך פה עכשיו את המגמה כמו שהיא היתה כאן אני אגיע באיזשהו מקום היום לכאן. ואם אני אלך לקו הטורקיז ואני אמשיך את הקו הזה כמו שהוא מתנהג אני גם אגיע לכאן. כלומר מה עושים סטטיסטיקאים? לוקחים נתונים, מסתכלים אחורה, מחליטים 5, 6, 7 שנים, 10 שנים, משהו כזה, לוקחים פונקציה שמתאימה עקום לנתונים, זה בדרך כלל או מעלה שנייה מה שנקרא, משוואה ריבועית או מעלה שלישית, ואז אחרי שמתאימים לקטע הזה של ההיסטוריה שהם לקחו איזושהי פונקציה הם מציבים בה ערך זמן עתידי ואומרים שמה יקרה כך וכך.

בדבר הזה לא הכניסו שיקולים של עלייה, לא הכניסו למעשה שום דבר מתוך מה שדיברנו עד עכשיו. אתם יכולים לראות שהשיפוע היום של הגידול של האוכלוסייה היהודית הוא הרבה יותר תלוי מהשיפוע של גידול האוכלוסייה הלא יהודית הכוללת. כלומר אם הקצב הנוכחי יישמר אין שום סכנה במדינת ישראל הרבה מאוד שנים קדימה שהיהודים יאבדו את הרוב במדינה.

כלומר חלק ניכר מהרטוריקה הפוליטית בישראל גם בצד הכלכלי, גם בצד הדמוגרפי בכל הדברים מסביב בנוי למעשה על תפיסות שגויות ועל ניתוחים לא נכונים של מה אתה רואה מול העיניים.

נחום אסד: מה האינטרס בלהציג,

צבי גוטוטר: סליחה שניה, זה לא עניין של אינטרס.

28.5.2013

צבי גוטוטר:

אני אתייחס לזה עוד רגע, בסוף, עוד שתי דקות אנחנו גומרים את המצגת ואני אתחיל להתייחס לפרקטיקה. עכשיו ככה, פה זה עוד פעם הגרף הזה של הקצב גידול אוכלוסייה בעולם. פשוט בשביל לסבר את האוזן, לראות שהקו הצהוב המבריק יוצא כמעט מעל כל הקשקושים שלמטה, זאת אומרת תראו שזה בדוק באמת גם מול אחד לאחד.

זה הגרף הזה, ככה, הגרף הזה זה סיבה נוספת למשבר התעכב בכניסה אלינו וזה ההוצאה המקומית הכוללת על מחקר ופיתוח אזרחיים במונחים של אחוזי תוצר. ושוב פעם, באיחוד האירופי, ב-OECD. הקו התחתון הזה, האיחוד האירופי זה 1.5% תוצר בערך, ראינו כבר קודם. ב-OECD זה בערך 2-2.25 אחוזי תוצר ובישראל זה מתחיל לטפס בשנות ה-90 ומגיע לכך שבעשור הראשון של שנות ה-2000 4.5% תוצר מושקעים במחקר ופיתוח אזרחיים.

אמר לי סמנכ"ל התמ"ת שהראיתי לו את המצגת הזאת שהיום כבר גם אנחנו למטה. הוא אמר שוב, בשביל לחפש לראות מה יקרה בעוד 10 שנים שיבין שאם אנחנו ירדנו בהשקעות במחקר ופיתוח אז אנחנו נשלם על זה מחיר כבד בעוד כמה שנים.

אבל כשרואים את הקצב הל העלייה הזו, אם אני הייתי שם אותו יחד עם הקצב של העלייה מבריה"מ היינו רואים שזה הולך ביחד. למה? הגיעו אנשים עם ידע והגיע כסף. כל הטייקונים הרוסיים למיניהם, האוליגרכים שהביאו את הכסף לפה. קמו חממות המדעיות וכן הלאה. אז יש לכם שבעשור הראשון של שנות ה-2000 אנחנו השקענו פי שניים מכל העולם במחקר ופיתוח אזרחיים.

28.5.2013

צבי גוטוטר: אני כבר לא מדבר על החלק הצבאי, שכמו שאמרנו קודם, אנחנו כמעט היחידים בעולם שכל הזמן עוד חיים במתח הזה של מלחמה ותתכונן. עוד פעם פה אתם רואים את כולם ואותנו מרחפים שם למעלה, זה הגרף של הכנסה לנפש. אני אעזוב אותו עכשיו.

עכשיו, איפה הבעיה שלנו בתוך כל מה שאמרנו? חבר'ה, הנתון הזה שאני אמרתי שאנחנו עם הכי הרבה ילדים, אני גם לא נכנסתי פה לגרפים של תוחלת חיים וכן הלאה והראיתי שאצלנו אנחנו גם עם המצב של תוחלת חיים הולכת נאמר וגדלה מול האחרים, התוצאה היא שיש לנו יותר אוכלוסייה תלויה מה שנקרא.

אוכלוסייה תלויה זה ילדים עד גיל 16 ומבוגרים מגיל 65 ומעלה. זאת אומרת אוכלוסייה תלויה זה לא כל האוכלוסייה שלא עובדת, לזה נגיע עוד רגע, זה האוכלוסייה שלא מצפים ממנה לעבוד, זה ילדים ופנסיונרים, או בגיל פנסיונרים. אנחנו בדבר הזה נמצאים פה, אנחנו נמצאים כאן. אנחנו מקום שני בעולם בשקף הזה שהוצאתי אותו נאמר לפני כמה חודשים. בשקף הראשון אנחנו כבר מקום ראשון בעולם.

כלומר כמות האוכלוסייה אצלנו ילדים וזקנים יחסית לכלל האוכלוסייה, עם זה שגדלנו ל- 8 מיליון אנחנו עוד פעם מקום ראשון בעולם. כלומר אנחנו צריכים לייצר הרבה יותר מהרבה אחרים בשביל להחזיק את כל אלה ותכף נראה. עכשיו בעיית האבטלה- הלמ"ס אומר יש אבטלה בישראל 6.7%, זה נתון לפני חודש. קודם כל ככה, אין הגדרה בשום חוק בישראל מה זה אבטלה.

28.5.2013

צבי גוטוטר: איפה יש הגדרה? בחוק ביטוח לאומי מי זכאי לדמי אבטלה. אז אם שר האוצר, הכלכלן המעולה ב-2003, העביר את ההחלטה להרע את תנאי הקבלה של דמי אבטלה אז הוא בא 3 חודשים אחרי זה ואמר תראו איך המדיניות שלנו הצליחה, מספר המובטלים ירד, כאשר בצד של האמת לא ירד מספר האנשים שלא עובדים, ירד מספר האנשים שאנחנו נותנים להם דמי אבטלה.

אתם רואים פה את המשחק נאמר עם העברית, עם השפה שעושים פוליטיקאים. ובמקרה הזה צר לי להגיד, פוליטיקאי לדעתי שלא הבין גם איפה הטעות. עכשיו,

נימר מולא: יש אבטלה סמויה.

צבי גוטוטר: אני עוד לא מדבר על אבטלה סמויה, חכה.

נחום אסד: הוא מדבר איתך על עובדות.

צבי גוטוטר: זה אבטלה ספורה. עכשיו אני רוצה להגדיר ככה, קודם כל יש שלושה מושגים, יש אבטלה, דורשי עבודה, בלתי מועסקים וכן הלאה. התמ"ת לדוגמה כשהוא מדבר על דורשי עבודה או על, כשתמ"ת מדבר על מועסקים הוא מחבר את האבטלה עם העובדים. המספר הזה המחובר הזה נקרא בטרמינולוגיה של התמ"ת מועסקים.

28.5.2013

צבי גוטוטר: אבל אני רוצה להגדיר הגדרה לצורך העניין שתהיה מוסכמת בינינו, אבטלה אמיתית. אני אומר מה זה אבטלה אמיתית? שווה רוצה לעבוד ולא מוצא עבודה ואז על כמה אחוזים אני מדבר. עכשיו אמרתי ככה, רשמית 6.7% אבל לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה משרה ממוצעת בישראל היא 36 שעות. עכשיו, אני יודע שמשרה תקנית היא 43 או 42.5.

42

חברה:

צבי גוטוטר: תלוי לפי איזה הסכמים. יש 43, יש 42.5, יש 42. זה התחום. כלומר בשביל להוריד, לרדת מ- 43, 42 ל- 36 הרבה מאוד אנשים צריכים לעבוד פחות ממשרה. אז הנה רבותיי, אם משהו עובד ביום ראשון אבל הוא לא עובד בשני, שלישי, רביעי, חמישי אז אנחנו צריכים להגיד שהוא 20% עובד ו- 80% מובטל.

הוא לא נספר בספירת האבטלה. הוא עובד. אם הוא יעבוד שעה בחודש הלאה יידלק והוא ייחשב לעובד. כלומר אני אומר ככה, מתוך הנחה שכבר ראיתי היום מחקר שעשתה ההסתדרות, שעשה משהו שמאשש אותו, שרוב מוחלט של אלה שהולכים לעבוד רוצים לעבוד משרה מלאה, הם רק לא משיגים משרה מלאה, אזי אם כל אלה שיעבדו יעבדו משרה מלאה יהיה לנו עוד 15% מובטלים.

מרינט וקנין: יש כאלה שלא הולכים להירשם בכלל.

צבי גוטוטר: חכי, רגע, רגע, אז 6.7 פלוס 15 זה 21.7. עכשיו מה עם כל אלה שהתייאשו ולא עובדים? כלומר אני טוען שבשביל להגיד אמיתי את מספר המובטלים בישראל, כלומר אנשים שהיו רוצים לעבוד ואין להם עבודה זה עומד היום על 25%. היום. עכשיו אני, כל המצגת הזאת באה להגיד- רבותיי, אנחנו צועדים בקצב מהיר לכיוון ה- 50% ונא להיערך בהתאם. אז אני תכף אתייחס בקטע הזה. אבל זה הוויכוח נאמר של היקף האבטלה.

עכשיו הנתון שכל הזמן אוהבים להתעסק איתו וזה אחוז העובדים מכלל האוכלוסייה בגיל העבודה, אנשים בגיל 15 עד גיל 64 כמה מתוך האנשים באוכלוסייה הזאת עובדים. קודם דיברנו על התלויים, כלומר אלה שעד 16 ומגיל 65, אז פה זה 15 עד גיל 64, זה כולל את השנה ה- 15 וכולל אתה שנה ה- 64, ואז אתם רואים שאנחנו נמצאים פה, אתם רואים פה את הקו למטה? אתם רואים את הקו הזה, גם זה מצביע עלינו.

אז אתם רואים שאצלנו בסך הכל 57-58 אחוז מכלל האוכלוסייה בגיל העבודה עובדת.

נחום אסד: כולל חלקי משרה.

צבי גוטוטר: כן, כולל חלקי משרה.

נחום אסד: המצב חמור יותר.

28.5.2013

צבי גוטוטר: בוודאי, ודאי. הנתון הזה נאמר לצורך העניין ה- 40% שאתה רואה פה שהם לא עובדים בכלל צרף אותם ל- 25% מהשקף הקודם, שזה אומר 65% מהאוכלוסייה בגיל העבודה בישראל לא מתפרנס.

דרור יששכר: אז ממה הם חיים, מהאוויר?

צבי גוטוטר: לא מתפרנס.

דרור יששכר: אז ממה הם חיים?

צבי גוטוטר: אז אני אגיד לך ממה הם חיים, חיים מקצבאות, חיים מנדבות, חיים מאבא ואמא וחיים נאמר מכל הדברים שמסביב. אבל רגע, אחד הדברים, למה היה חשוב השקף הקודם? חבר'ה, סליחה,

דרור יששכר: ואולי חיים גם מהון שחור.

צבי גוטוטר: רגע, סליחה רגע, למה היה חשוב השקף הקודם? כי ברטוריקה השלטונית שלנו, כן? אני אקח אתכם עכשיו לתכנית הכלכלית החדשה סעיף מספר 1, שכשאני קראתי אותו איך אפשר להגיד? קיבלתי פריחה. מה סעיף מספר 1 בתכנית הכלכלית? זה עידוד היציאה לעבודה ואיך אנחנו נעשה את זה? אנחנו נעשה את זה על ידי מדידה של דבר שנקרא לו כושר ההשתכרות.

28.5.2013

צבי גוטוטר: ואנחנו נעשה את הדבר הבא, אם בעקבות מהומות 2011, שרק בנס הן לא היו מהומות אלא הפגנות, אנחנו הקמנו את ועדת המריחה שקוראים לה טרכטנברג, וזרקנו עצם בצורה של סבסוד של מעונות יום,

חבר: שמבטלים אותם עכשיו.

צבי גוטוטר: אז עכשיו אנחנו אומרים ככה, אנחנו נוסיף קריטריון בשביל לעודד אותך ללכת לעבוד ולהגיד ככה, שאם רק בן זוג אחד עובד והוא עובד פחות מ- 75% משרה אנחנו נבטל לך את הסבסוד. אם שני בני הזוג עובדים וביחד עם עובדים פחות מ- 125% משרה אז גם נבטל לכם את הסבסוד.

אז בוא נגיד ככה, קודם כל איזה מין תמריץ זה לצאת לעבודה לאישה אם הבעל עובד במשרה ואם אני לא אגיע ל- 25% משרה אז ייקח לי את המעונות? אבל הנחת היסוד בתוך כל הדבר הזה, בתוך כל התכנית הכלכלית ובתוך כל הרטוריקה של הפוליטיקאים והכלכלנים המובילים בישראל כבר 20 שנה אתה לא שומע אף פעם השקעה ועידוד של יצירת מקומות עבודה.

אתה שומע כל הזמן איזה מין הנחת יסוד שאם אנשים רק רוצים לעבוד מהצד השני קמה ומתייצבת לה העבודה. עכשיו לתובנות נאמר שלי לגבי, תראו, אני, כן? אתה מייצג פה לצורך העניין מגדר, כן? אני לדוגמה כשהייתי צעיר הייתי קומונר בבני עקיבא, לא בנוער העובד, ויצאנו אז בדרישה שלמה רק אנחנו נתגייס? שיתגייסו גם החרדים.

צבי גוטוטר:

ואני אומר לכם היום שכל ההתקפה הזאת על הקטע הזה לדוגמה של החרדים שהתגייסו וכושר ההשתכרות שייצאו לעבודה בואו נראה לאן זה מוביל. עכשיו לא באידאולוגיה, ששם לצורך העניין לא השתנית, אלא בתכלס בתרגום לחיים. יש לנו אוכלוסייה עצומה שמישהו שאל קודם איך הם חיים, חיים להם על לחם צר מים לחץ אבל מבחינת המדינה הם נכס אדיר, הם יושבים בשקט. הם יושבים בתוך העונו שלהם ולא מזיקים לאף אחד.

עכשיו תארו לעצמכם שמתחילים ללחוץ אותם והם כן מחליטים מחר לצאת לעבודה, מחכה להם עבודה? אני טוען שבטווח של 5-10 שנים כל מי שצועק היום למה החרדים לא עובדים הוא ימשיך לצעוק, הוא יצעק החרדים ייקחו לי את העבודה. צעקה אחת תתחלף בצעקה שנייה. כי היום עם כל הלחצים שאומרים לכו לעבוד עליהם, על נשים ערביות מהכפרים וכן הלאה, אתה לא רואה שמישהו בא ואומר אני הולך לשים עכשיו, מדינת ישראל תשים עכשיו כך וכך מיליונים להקים בכרמל שמה בכפרים נאמר של הדרוזים מקומות שנשים יוכלו לעבוד בהן.

נחום אסד:

את מה שהיה סגרו להם.

צבי גוטוטר:

אז נורא קל לבוא ולהציג אוכלוסיות שלמות כפרזיטים, כלא רוצים לעבוד, זה נורא קל, כי אחד הדברים שאנחנו רואים היום בהווה נאמר של האווירה הנוכחית זה מה שנקרא הפרד ומשול- תסכסך בין קבוצות אוכלוסייה. אז הם יהיו עסוקים בלריב אחד עם השני.

צבי גוטוטר: עכשיו בוא נניח נלך רגע לנושא הזה של הגיוס, הראיתי לכם את הגרף של גידול האוכלוסייה. כן? האוכלוסייה היהודית מ-1990 ל-2010 גדלה ב-40%. זאת אומרת לצורך העניין הזה, וראינו גם ילודה וכן הלאה, זאת אומרת לצורך העניין הזה אפשר להניח שכמות המתגייסים שאני מסתכל על כלל האוכלוסייה היהודית מ-1990 עד 2010 אמורה לגדול ב-40%.

כלומר אם אני אכריח את כל החרדים ואת כל המשתמטים החילונים ללכת לצבא אני צריך לקבל צבא למעשה שגדול בהרבה יותר מ-40% ממה שהוא היה ב-1990, כי ב-1990 כל אלה גם לא שירתו ואני רוצה לתפוס עוד שכבות גיל. מספר הטנקים בצבא לא עלה. מספר המטוסים לא עלה. מספר המחנות לא עלה. מספר האוהלים גם לא עלה.

נפגשנו באיזשהו אירוע אמרתי לידידי, תגידו למה אתם לא משנים את הטקטיקה? מחר בבוקר שמונה בבוקר כל הבחורים מגיל 18 עד גיל 28 לשכת גיוס. כל מי שהצבא אומר לו- סליחה, אין לנו מקום בשבילך בג"ץ, אני רוצה להתגייס. ותבוא המדינה ותסביר לבג"ץ למה לא. אותו דבר כל אלה מגיל 28 עד גיל 38 לשכת התעסוקה. ואחר כך בג"ץ על העניין הזה של הכושר השתכרות. באנו לבקש עבודה לא נתתם לנו, מה אתם רוצים?

כלומר אנחנו נמצאים ברטוריקה של הכלכלה המובילה, למעשה אנחנו נמצאים, אני אומר ככה, אנחנו היום, בייחוד אצל יאיר לפיד זה בולט נורא, אנחנו כרגע נמצאים בצורה עמוקה מאוד במדינת yes minister, מי שמכיר את הסדרה האנגלית.

28.5.2013

צבי גוטוטר: השרים שאמורים לקחת את כל התובנות שאני אמרתי ולהסתכל לצדדים וכן הלאה הם מובלים על ידי הפקידים. תסתכלו על כל דפי הפייסבוק של יאיר לפיד מלפני הבחירות, מאחרי הבחירות, מתוך הדיונים, איפה ריקי כהן מחדרה והתכנית הכלכלית הזאת וכן הלאה חבר'ה? על זה מדובר, על זה צריך לקרוא ולהבין. מישהו מחברי הכנסת שלנו קרא את זה? מישהו קרא את הדבר הזה?

עכשיו אני ככה בתור תבלין עוד לעניין הזה, זה הגרף של מדד תל אביב 100 משנת 2000 עד היום. אז אתם רואים שהוא יורד עד אמצע 2003, מאז הוא עולה, אחר כך נחיתה ב- 2008 ואחר כך עלייה. אמצע 2003, מי שלא זוכר, הלאמת קרנות הפנסיה והקטנת כמות האג"חים הממשלתיים. אין ברירה, הכסף הולך לבורסה. למען ההגינות אגיד שגם הבורסה האמריקאית מתנהגת בערך בצורה הזאת אבל כשאני בודק שיפועים שמה השיפועים הם הרבה יותר נמוכים, כי שמה אף אחד, בשלב הזה הם כבר היו אחרי ההליכה לבורסה של כל הגופים.

אבל תשימו לב, כל פעם שהיא עולה, אתם רואים את הקו הכחול, מצליחים להבחין בו, בקווים הכחולים? אתם רואים שזה אותו שיפוע? מה זה אומר? אנחנו מקבלים משכורות בהתחלת החודש, המשכורות הולכות לנו על מה שנקרא מוסדיים ואז באמצע החודש הן מתחילות לזרום מהמוסדיים לבורסה. וכשהבורסה עולה היא עולה בקצב למעשה שהכסף שלנו זורם דרך המוסדיים לבורסה. ואין שום קשר בין מה שקורה לבורסה לבין מצבה הכלכלי של מדינת ישראל או של כל מדינה אחרת נאמר בעולם שמתנהלת בשיטה הזאת.

28.5.2013

צבי גוטוטר: וזה שמנפנפים לנו כל הזמן עם הבורסה זה, שוב, חלק מההטעיה המכוונת בחלק מהמקרים ומחוסר ההבנה הבסיסי בחלק מהמקרים האחר, למרות שאנשים נושאים תואר דוקטור לכלכלה לפני השם.

זה גרף של השכר הממוצע במשק בערכי פברואר השנה. הגרף הזה הוא לא נותן ממוצע שנתי, הוא נותן חודשי מאי של כל השנים מ- '57. הוא נעשה לראשונה ב- 1993 כשהתחיל משבר הפנסיה. אתם יכולים לראות גם כן שאנחנו עומדים היום על רמה של לפני הפיק של '84. ולמעשה כל מי שמדבר שהשכר אצלנו כל הזמן עולה בערכים ריאליים, השקף הזה בא להראות לו- תירגע.

עכשיו תשימו לב שהאוצר מפרסם תכנית כלכלית ונותן נתונים אז נתון אחד הוא 10 שנים אחורה ונתון אחד הוא 7 שנים אחורה ונתון אחד הוא 20 שנה אחורה. בכל נתון נקודת הרפרנס, הדבר הבסיסי שהייתי דורש אם הייתי השר שמביאים לו את הדאטה, אני רוצה לראות כמה נקודות רפרנס, את כל הנתונים לגבי אותה נקודה. ואל תביא לי בכל דבר את מה שמשחק לך.

אבל בשביל זה צריך אותו שר להבין או שיהיה מישהו שיגיש לו נתונים אלטרנטיביים. זה מה שאני טוען שאנחנו כהסתדרות היינו צריכים לעשות, לצערי אנחנו לא עושים היום. זה גרף אחרון, אנחנו שומעים, מי שמקשיב לדיווחי חדשות, פעם בחודש נותנים מה קורה בארה"ב עם מדד מנהלי הרכש. אז הלכתי לבדוק את מדד מנהלי הרכש וזה גרף מ- 1949 עד היום מאתר אמריקאי של מנהלי הרכש. וכשרואים את זה רואים למעשה, רבותיי, הדבר הזה הוא חסר משמעות.

28.5.2013

צבי גוטוטר: אתם רואים שלאורך 60 שנה הוא מסתובב מסביב לאיזה ערך ממוצע והוא מתנדנד. כלומר זה שאתה מדווח לי ברדיו שמדד מנהלי הרכש עלה טיפה, ירד טיפה, זה לא מראה לא על אסון כלכלי ולא על צמיחה אדירה. אז הנה פה יש לכם דוגמה לדבר הזה.

ודבר אחרון, נגיע נאמר למסקנות מתוך כל מה שדיברתי עד עכשיו, אני טוען שצריך לשנות את הגישה הלאומית לכל הנושא הזה. דבר אחד שהוא מאוד מאוד בסיסי, הפסיקו לעשות אותו אצלנו מזמן כי זה עושים רק אצל הקומוניסטים וזה חייב להיות תכנון ממשלתי. אי אפשר לצפות מזה שאם אנחנו ניתן את משאבי המדינה ל-,

נחום אסד: טייקונים.

צבי גוטוטר: למשפחות למיניהן אז הן כבר בצורה הכי טבעית, כי כתב פעם,

אביגדור יפת, יו"ר: במסווה של הפרטות.

צבי גוטוטר: כתב לפני 200 שנה, נו, איך קוראים לו? את היד הנעלמה, כן? אז כבר יש, זה כבר ימשוך את כולם. אנחנו רואים שזה מושך את כולם אבל למטה ולא למעלה. והמשלה לא יכולה לפטור את עצמה מתכנון כי אחד הדברים שאנחנו רואים היום זה הכאוס מהיעדר תכנון, בכל העולם המערבי.

28.5.2013

צבי גוטוטר: צריך לתמוך בצורה מסיבית ביצירת מקומות עבודה ובשביל זה, עוד פעם, צריכה להיעשות עבודה ממשלתית למה הם מקומות העבודה שכדאי לייצר במדינה, שוב, לא יוזמה פרטית שנדמה לי שאני עכשיו יכול לעשות מכונית חשמלית וטה טה טה, אלא תושבים צוותים של אנשים מדיסציפלינות שונות, מכל הכיוונים, שינסו לחשוב על השוק של עוד 10 שנים, 20 שנה.

אפרים טוהבש: איך היו עושים פעם עולים חדשים, ההורים שלנו וכל זה? יצרו מקומות עבודה. נתנו להם לעבוד ביערות,

דרור יששכר: אבל זה עבודה יזומה.

אביגדור יפת, יו"ר: זה עבודה יזומה.

דרור יששכר: לא מתכוונים לעבודה יזומה.

(מדברים ביחד)

צבי גוטוטר: סליחה, חשבתי שאתה הולך להגיד משהו אחר, כי באמת הנושא של הטקסטיל זה לא סתם שבבית שאן היה כיתן ובקרית אתא היה פולגת וכן הלאה, כי היה כוח עבודה, היו נשים שרצו לעבוד והנושא הזה של טקסטיל היה נכון לזמנו פתרון יפה מאוד.

28.5.2013

צבי גוטוטר: הנקודה היא שבדיוק זה, צריך לשבת היום ולמצוא את הפתרונות הנכונים להיום, אבל זה צריך להיעשות ברמה הלאומית. כשאני מסתכל נאמר על איך אני אהיה עשיר ומהר אני מסתכל במיקרו, לא במקרו. הפתרונות לכל מה שהצגתי זה יכול להיות דברם ברמת המקרו, שזה מה שחסר היום בחשיבה הלאומית.

צריך להרחיב משמעותית את ההכשרה המקצועית, שזה מייצר אנשים, עכשיו טוב, ישנם תחומים היום שחסר בהם אנשים, שאנחנו יודעים, זאת אומרת חסר חרטים, חסר כרסמים. זה בגלל שמשרד החינוך לפני 15-20 שנה הרג את בתי הספר המקצועיים. זה נולד אז, טוב, זה נולד שוב מתוך אותה צרות ראייה שאני כל הזמן מדבר עליה.

כי היה ראש מנהל החינוך הדתי במשרד החינוך, יהודי בשם מתי דגן, עליו השלום, שהוא היה חבר בקשת המזרחית שהובילו קו שבתי"ה"ס המקצועיים סטייל ... אורט וכל אלה שמלמדים בהם מסגרות, רתכות וכן הלאה זה הקנוניה האשכנזית להנציח את הספרדים כחוטבי עצם ושואבי מים.

ולכן משרד החינוך סגר את בתי"ה"ס האלה, את המגמות האלה. לי יש בבית בחניה שולחן מסיבי כזה של מסגרות, כי צלצל אלי חבר שהוא היה מנהל המגמה המקצועית בתיכון ברמלה ואמר אם אתה רוצה כזה שולחן עבודה הביתה בוא עם האוטו תיקח, נשים לך על הגג כי אנחנו מפנים את הכל.

אפרים טוהבש: גם בראשון היה.

28.5.2013

צבי גוטוטר: את המחרטות, באה משאית בהוראת משרד החינוך, העמיסו אותן על המשאית,

נחום אסד: לסין.

צבי גוטוטר: מילא סין, ממה אתה חושב עושים היום קסאמים בעזה? מהמחרטות האלה. הלאה. והסעיף המשמעותי לטענתי, לאור כל מה שהראיתי, אנחנו צועדים לאבטלה המונית.

אפרים טוהבש: ... האבטלה צומח כבר שנים.

צבי גוטוטר: אנחנו צועדים לאבטלה המונית. עכשיו תראו מה עושים שוב, באים ואומרים, כשאני אומר את זה באים ואומרים לי- לא, כולם עובדים בשחור. אמרתי חבר'ה, שוב, כל הדברים האלה של כולם, זה כמו, אתה יודע, כל הבנקאים אמרנו קודם, תכמתו לי את זה. תבוא משרד האוצר, תגיד לי כמה כסף שחור יש במדינה וכמה אנשים, עכשיו למה? נורא קל לחשב את זה.

כי אם אני בתור מפעל מעסיק אנשים בשחור אז אתה יודע כמה אני, המפעל, הרווחתי, ואתה יכול להעריך עם אנשים כמה, מה הייתי צריך לייצר בשביל זה. עכשיו, נכון שיש עבודה שחורה בכמה מגרשים. לדוגמה אני העוזרת שלי אני משלם עליה ביטוח לאומי, לא משלם עליה מס הכנסה. אם מישהו רוצה לדוג אותה הוא עושה את זה ככה.

28.5.2013

צבי גוטוטר: למה נדמה לי יש מחשבים של אותה מדינה בשני המקומות.

דרור יששכר: אבל היא לא מגיעה לסף מס, כל אלה עוזרות הבית ולכן מס הכנסה,

צבי גוטוטר: אני, סליחה רגע,

חבר: ואם היא עובדת אצל כמה אנשים?

צבי גוטוטר: סליחה רגע, סליחה, קודם כל נתתי לך דוגמה ואם אני ארחיב אתה בסוף תגיד שאני האויב של עוזרות הבית אז אני צריך להיזהר. אבל אם העוזרת שלי שעובדת אצלי 4 שעות בשבוע עובדת אצל מספיק אנשים 4 שעות בשבוע ומגיעה בסופו של דבר ל- 45 שעות בשבוע ומקבלת בשביל כל שעה כזאתי 40 שקל תעשה חשבון למה היא מגיעה וכמה מס היא כבר כן תשלם.

אבל שוב, זה הדברים האלה נאמר בכוונה לא מתעסקים איתם כי יוצאים מתוך הנחה שזה האוכלוסייה למעלה, למטה וכן הלאה. אז אל תבוא ותנפנף לי באוכלוסייה הזאת פעמיים. פעם אחת לא תלך לגבות כשאתה יכול ופעם שנייה כשאני מציג לך את כל הבעיה תגיד לי אבל כולם עובדים שחור. כל מי שעובד שחור, אדוני שר האוצר, מנכ"ל האוצר וכן הלאה, הוא עובד שחור, אתה צריך ללכת הביתה. כל מי שעובד שחור במדינת ישראל האחריות היא כמו שאמרו חז"ל, לא עכברא גנב חורא גנב.

28.5.2013

צבי גוטוטר:

האחריות היא על מי שאמור לגבות. הלאה. עכשיו, אני טוען שעם כל זה, אם כל אלה ידווחו וכן הלאה לאור כל מה שהראיתי ולאור העובדה היום שאתה מקים מפעלים והם אוטומטיים אנחנו הולכים לאבטלה המונית. מה שאומר למעשה אנחנו מקבילים למה שהיה במעבר מהתקופה החקלאית לתעשייתית. היום אנחנו נמצאים בדיוק בשלב כזה של סוף תקופה וכניסה לתקופה חדשה. הראיתי את זה גם בגרף של פסיג ואנחנו צריכים להיערך לזה.

דברים נאמר שאפשר יהיה לעשות, ופולקסוואגן לפני 15 שנה ירדו בגלל שהיה בעיה בגרמניה היתה הבעיה הזאת, ירדו, המפעל נשאר לעבוד כל השבוע, העובדים ירדו ל- 4 ימי עבודה. הדבר הזה אוטומטית מייצר 20-30 אחוז מקומות עבודה, תלוי כמה המפעל עבד קודם. דבר שני, יתכן מאוד ויהיה צורך לחשוב במונחים של לבטל את חוק חופש העיסוק ולהחליף במקומו חוק יסוד: הזכות לפרנסה. ויכול להיות שיהיה צורך בעתיד לאסור על כפל משרות, לאסור על שעות נוספות.

תשימו לב על מה אני מדבר, לאיזה קיצוניות אני הולך. כי רק ככה נהיה במצב שכל אחד יוכל נאמר לעבוד והרטוריקה תשתנה מהרטוריקה שאם אתה לא עובד אנחנו גם לוקחים לך את התמיכות שאנחנו נותנים לך ברטוריקה הפוכה. כי אם אתה לא עובד אנחנו מוכנים לשלם לך בשביל שלא תשבור את הזכוכית של הבנק ברחוב הקרוב. עכשיו,

מרינט וקנין:

מתי כל זה יקרה?

28.5.2013

צבי גוטוטר: אני מחבר, סליחה, אני מחבר עכשיו גם את כל האירועים של השבועות האחרונים, כאשר מישהו פתאום משתולל בבנק ומישהו פתאום מתאבד ומישהו שלישי רוצח בלי שום הסבר זה מחזיר, תקראו מה קרה בארה"ב ב-1929. זה האינדיקטור הכי טוב שהמכבש הכלכלי מתחיל לתת את אותותיו.

אפשר להתחיל לקחת את זה- זה מסית ההוא מסית וכל מיני דברים כאלה. שוב, התפקיד של המנהיגים זה לשבת למעלה על המגדל, לראות את התמונה הכוללת ולכוון הכוונה שהיא גם תהיה נכונה וגם תצעד קדימה. תודה רבה לכם.

אשר סרגה: אביגדור תן לי, אנחנו שמענו אותו במשך שעה,

אביגדור יפת, יו"ר: אחר כך יחזקאל אחריו.

אשר סרגה: אני רוצה להגיד, קודם כל ההרצאה הזאת היתה מאלפת, וזה אין ויכוח.

אביגדור יפת, יו"ר: מרתקת ומאלפת.

אשר סרגה: אני הייתי רוצה להרחיב דווקא בקטע של נושא האבטלה, היות ונגעת בנושא של הדיור והמשכנתאות שאנשים מחויבים אליהם.

28.5.2013

ישיבת ועדת רווחה

אשר סרגה: אתה בטח יודע שהציבור מושקע במשכנתאות משהו בסדר גודל של איזה 200 ומשהו מיליארד שקל. זה אומר אם יש אבטלה לאנשים אין את היכולת להחזיר משכנתאות. גם פה יש איזושהי מידה של סיכון שהבנקים, והמדינה בכלל, היות ולא יהיה לאנשים את הכוח הזה להחזיר את המשכנתאות. אז התרחיש האפוקליפטי הזה אני מקווה שהוא לא,

צבי גוטוטר: הוא לא אפוקליפטי.

אשר סרגה: אבל הוא נכון.

צבי גוטוטר: אנחנו בדרך.

אשר סרגה: נכון.

אביגדור יפת, יו"ר: בבקשה יחזקאל.

יחזקאל אנגלר: קודם צביקה באמת אני מברך אותך, יש דברים אני שומע הרבה הצעות אבל אתה אמרת את האמת לא בתור פוליטיקאי. אני רוצה לתת לכם כמה דוגמאות מה היה בשנות '60, כמו שאתה הזכרת ... אני אזכיר על עצמי. כולנו יודעים או שמעתם, או יש גם כאלה שלמדו כבר, אנחנו קלטנו עלייה,

רחמים אשואל: מי זה אנחנו?

28.5.2013

ישיבת ועדת רווחה

יחזקאל אנגלר: מדינת ישראל, לא אני. מדינת ישראל. והיו, צביקה, שני מסלולים ואני אתחיל דווקא עם זוגות צעירים. אפשרו לבנות שיכון עממי 2.5 חדר על בסיס שאחד עובד, לא על זוג. ראו מה המשכורת שלי ולפי זה בנו את זה וככה הנושא,

רחמים אשואל: סליחה זה גם ...

יחזקאל אנגלר: תפסיק עם זה, אז לי לא היה,

(מדברים ביחד)

יחזקאל אנגלר: אם תגיד לי שבנו לותיקים במסגרת הסתדרות, כן, אבל לזוגות צעירים, צביקה, אני חושב היום שהממשלה לא מעוניינת למה קודם כל היא מרוויחה הרבה מע"מ, זה נכנס כסף. אותו דבר ביתר הדברים. ואז היה יתרון גדול, עם כל הפנקס האדום שדאגו לפנסיה, שדאגו לעולים חדשים, ואני זוכר את המשבר של '66 שהיתה תקופה שאנשים לא היה להם עבודה ואז הנהיגו עבודה יזומה. זה לקח שנה, שנתיים, אני בהחלט מזדהה איתך שהיום כל העסק הולך על בסיס טווח קצר ולא דואגים לא לצעירים ולא למבוגרים.

אביגדור יפת, יו"ר: תודה. בבקשה, יש עוד מישהו?

נימר מולא: מאוד מאוד נהניתי באמת מהשיחה שלך, באמת חשובה מאוד.

נימר מולא: היית אצלי בביקור במרחב ואני אחת הדוגמאות שבמגזר הדרוזי שהצטערנו על הטקסטיל, שבקום המדינה זה היה מקום התעסוקה של הבנות הדרוזיות. לצערי הרב לא הפנימו שלטונות המדינה עד היום להביא ... והבנות שלנו לא התרגלו לצאת מחוץ לכפר. לכן האבטלה שאתה באמת אמרת, זה האמת, היום משקפת את המציאות של הכפרים הדרוזיים וגם, אבטלה שאמרת סמויה, הן לא הולכות להירשם. עד כמה וכמה ששירותי תעסוקה לא נמצאים בכפרים אז היא לא יכולה לנסוע לבד לכפר, היום נתנו להם להבטחת הכנסה 3 פעמים להופיע. 3 פעמים להופיע בשבוע שמקבלת 1,400 שקל היא צריכה לשלם נסיעות את אותם 1,400 שקל כמעט ואם היא פעם אחת מאחרת או משהו אז היא לא מקבלת.

לכן זה מה שאני אומר האבטלה היא באמת כמו שאמרת, שרק הולכת וגדלה ואני פניתי לכל הגורמים. חשוב מאוד שאנחנו כועדת הרווחה גם ההסתדרות, עופר בזמנו גם דיבר על זה וכל הזמן, לבוא מול הממשלה ולהגיד לה הדברים האלה אמיתיים. אני השתתפתי הרבה פעמים במשרדי התמ"ת והכל ואמרנו חבר'ה האבטלה הזאת ... אני גר בירכא, מי שמכיר, ברוך השם שם אין. יזמים פרטיים, הכל ביוזמה פרטית. הממשלות אף פעם מקום המדינה עד היום לא היה איזה מקום תעסוקה אחד בכפרים הדרוזיים שאני מדבר עליהם ושאין ספק, אני לא רוצה להגיד, לא לדבר, שזכותי לקבל כמו שאתה נאמר.

אני משרת יותר היום, גיוס החובה של הדרוזים הוא יותר גבוה מהיהודים. זה בדוק והכל. לכן הפסקנו לדבר, אמרנו לנתניהו, הוא בא לברך אותנו, אמרנו לו את זה. תפסיק לדבר על ברית דמים.

28.5.2013

נימר מולא:

זה ברית חיים. היום הבנות שלי אני מסתובב מכפר לכפר ממש עוני. אני אומר לך בצער, גם מדרדרות לדברים אחרים, שלא התרגלנו בזה, בגלל שהיום יש לי בנות עולות לקרית שמונה ושמה מעסיקים אותן עם הערבים. תשמע, זה המציאות לצערי. אנחנו הולכים ומדרדרים וזהו.

אני אומר לך גם בגלל זה היום הילודה אצל העדה הדרוזית היא הנמוכה ביותר באוכלוסייה הישראלית היום. ילד, שניים מקסימום. פעם 12, 16, 18, למה אנחנו עדה קטנה, רצינו להגדיל את עצמנו, היום לא יכולים, אין אפשרות. אז מאוד מאוד מברך על השיחה הזאת. באמת כל כך היתה חשובה. ונקווה שאיך אומרים, נתקדם.

נחום אסד:

איך מיישמים,

אביגדור יפת, יו"ר:

תודה רבה. אני מברך באמת על ההרצאה המאלפת והמרתקת הזאת. במקרה אני ישבתי עם צבי במשרד ושוחחנו, הוא מראה לי חלק מהמצגת. הייתי במו"מ עם אישיות די בכירה שיופיע כאן בפני הועדה, החלטתי לוותר על האישיות הזאת בשביל להזמין אותו ואנחנו לא מצטערים כולנו. אני רק חושב שהרצאה כזאת טוב היתה אם היתה מועלית בפני כל מליאת בינ"ה. מעניינת ומאלפת.

עו"ד רפאל מלאכי:

אביגדור, מה שרציתי להגיד לצבי, א' באמת אמרתי לכם שאתם תיהנו מההרצאה, בתחילת דבריי, אבל לצבי אני רוצה לומר א' יישר כוח כמובן, אני ידעתי שזה יהיה מאלף.

28.5.2013

ישיבת ועדת רווחה

(מדברים ביחד)

אמרת מה הבעיה, מה הפתרונות?

עו"ד רפאל מלאכי:

זה אני אמרתי בשקף האחרון. אמרתי
4 דברים.

צבי גוטוטר:

ודבר שני להעביר את זה גם שאנחנו
ההסתדרות ...

עו"ד רפאל מלאכי:

תודה רבה. תודה רבה לכולם.

אביגדור יפת, יו"ר:

אביגדור, אם אתה כותב הצעה לסדר,
הרצאה בנושא,

נחום אסד:

בסדר.

אביגדור יפת, יו"ר:הישיבה נעולה

28.5.2013

ישיבת ועדת רווחה

החלטות שנתקבלו בישיבת ועדת רווחה**שנערכה בתאריך 28 במאי 2013****דברי ברכה**

.1

(סעיף 1 לסדר היום)

עו"ד רפי מלאכי, יו"ר אגף הרווחה בירך על כינוס הועדה ואת העומד בראשה, מר אביגדור יפת. כמו בן בירך את המרצה האורח, מר צבי גוטוטר, מ.מ. יו"ר ההסתדרות.

הרצאת אורח – מר צבי גוטוטר מ.מ. יו"ר ההסתדרות

.2

(סעיף 2 לסדר היום)

מר צבי גוטוטר מ.מ. יו"ר ההסתדרות הרצה בפני חברי הועדה בנושאים כלכליים שונים. בתום ההרצאה הגיבו חברי הועדה ויו"ר הועדה, מר אביגדור יפת, הודה למר צבי גוטוטר על הרצאתו המאלפת. כמו כן הוצע כי ההרצאה תינתן בפני כל חברי בינ"ה.